

ΘΕΒΑΝΙΑΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - Ηλ. 2610 341.515 - 222.392 - ΕΤΟΣ 7ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 331 - ΤΙΜΗ 1 ΕΥΡΩ

Συγκίνηση για την επάνοδο της
Αγίας Ακυλίνας στην πατρίδα της

ΣΕΛΙΔΑ 14

ΔΕΥΤΕ ΤΩΝ ΠΑΤΡΕΩΝ Η ΠΛΗΘΥΣ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑΝ ΤΙΜΗΣΩΜΕΝ

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Η Πάτρα κάθε χρόνο, τον μήνα Σεπτέμβριο, εορτάζει πενευφροσύνως την επέτειο της επανακομιδής της τιμίας και χαριτοβρύτου Κάρας του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου.

Ως γνωστόν, η Αγία Κάρα επανεκομίσθη εκ της Εσπερίας στην Πάτρα, μετά από 500 και πλέον έτη, στις 26 Σεπτεμβρίου 1964. Πλήθη λαού, με επικεφαλής τον αοίδημο Μητροπολίτη Πατρών Κωνσταντίνο, την πολιτική της χώρας ηγεσία και τους τοπικούς άρχοντες, υπεδέχθησαν την ιερά του Αποστόλου Κεφαλή στην Πλατεία των Τριών Συμμάχων.

Οι φωτογραφίες και τα δημοσιεύματα της εποχής

σεται, ως απίμητος θησαυρός, στον περικαλλή και μέγα Νέο Ναό του Πρωτοκλήτου της πόλεως μας, και αποτελεί πόλο έλξεως πνευματικής των Ορθοδόξων Χριστιανών, απ' όλα τα μέρη της γης. Ας είναι δοξασμένο το όνομα του Κυρίου μας για την μεγάλη αυτή δωρεά και ευλογία που επεφύλαξε στην πόλη μας και την κατέστησε φως της οικουμένης, οφθαλμόν της γης πνευματικόν, κόσμημα της υπ' ουρανόν.

Ο Άγιος μας, με την χάρη του Θεού, επέλεξε αυτό τον τόπο, για να διδάξῃ, να θαυματουργήσῃ, να μαρτυρήσῃ διά Χριστόν, αλλά και να μείνη διά παντός, με τον Τάφο του, την Αγία Κάρα του, τον χιαστό Σταυρό του Μαρτυρίου του, και βεβαίως με τις θερμές προς Κύριον πρεσβείες του.

Εφέτος η επέτειος της Επανακομιδής της Αγίας Κάρας του ενδόξου και πανευφήμου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου θα εορτασθή λαμπρώς, όπως κάθε χρόνο, στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου, Σάββατο και Κυριακή.

Είμαι βέβαιος ότι για μια ακόμη φορά άπαντες, ο Κλήρος και ο Λαός του Θεού, θα σπεύσωμε στον Ναό του Πρωτοκλήτου, τόσο κατά τον Εσπερινό, όσο και κατά την Θεία Λειτουργία και βεβαίως κατά την Ιερά Λιτανεία, για να τιμήσωμε τον μέγα προστάτη και φρουρό και έφορο της πόλεως μας.

Ο Άγιος Ανδρέας είναι ο γέροντάς μας, ο πνευματικός πατέρας και οδηγός μας, ο Απόστολος που με άγρυπνο οφθαλμό παρακολουθεί την ζωή μας, μας κρατάει από το χέρι, μας βοηθάει στις δύσκολες σπιγμές, μας ενισχύει στις αρρώστιες, μας παρηγορεί στις λύπες, μας συντροφεύει σε κάθε σπιγμή, σε κάθε λεπτό της ζωής μας.

Δεν είναι δυνατόν να υπάρξῃ η Πάτρα χωρίς τον Απόστολο Ανδρέα. Από τότε που έδωσε το αίμα του ο Απόστολός μας, για την αγάπη του Εσφαγμένου Αρνίου και την δική μας σωτηρία, αυτός ο τόπος, αυτά τα χώματα, αυτός ο Λαός, ταυτίστηκαν με τον Άγιο Ανδρέα.

Ζούμε και κινούμεθα κάτω από την ιερά σκιά του Πρωτοκλήτου, αναπνέομε με τις πρεσβείες του και τις θερμές προς Κύριον ικεσίες του.

Ελάτε, παιδιά μου ευλογημένα, ελάτε άπαντες, σπεύσατε νεανίσκοι και παρθένοι, πρεσβύτεροι μετά νεωτέρων, άπας ο δόμιος των φιλαγίων Πατρέων, να εορτάσωμε τον Άγιο μας.

Μη μείνετε κανείς στο σπίτι σας, τόσο κατά τον Εσπερινό που θα τελεσθή στον Νέο Ναό του Αγίου Ανδρέου, το Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου ε.ε., στις 7:00 το απόγευμα, όσο και κατά την Θεία Λειτουργία που θα τελεσθή ανήμερα της Εορτής, την Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου, αλλά

παρουσιάζουν κατά τρόπο συγκλονιστικό και εξαιρετικά συγκινητικό το ιστορικό και μέγιονός, το οποίο εχαροποίησε άπαντον χριστεπώνυμο πλήθος των ευσεβών Πατρινών, αλλά και τους φιλοχρίστους και φιλαγίους Έλληνες όπου γης.

Από τότε η τιμία του Αποστόλου μας Κάρα φυλάσ-

και κατά την μεγαλειώδη Λιτανεία που θα πραγματοποιηθή το απόγευμα διά θαλάσσης και μετά ταύτα διά ξηράς, από ώρας 5:45 - 7:00 το απόγευμα (Ναός - Λιμάνι) και 7:00 - 8:30 το βράδυ (Λιμάνι - Ναός).

Είμαι βέβαιος ότι θα συναντηθούμε όλοι μπροστά στην Κάρα του Αποστόλου μας και τον Σταυρό του Μαρτυρίου του, κατά τις παραπάνω ημερομηνίες.

Είμαι βέβαιος ότι ο μεγάλος Ναός του Αγίου μας τον κόσμο δεν θα χωρέστη, αλλ' ούτε και οι ευρύχωρες αυλές και οι δρόμοι γύρω από τον Ναό θα επαρκέσουν για το πλήθος, το οποίο για μια ακόμη φορά θα εκδηλώση τα βαθειά αισθήματα ευλαβείας προς τον Απόστολο Ανδρέα και αφοσιώσεως προς την Αγία μας Ορθόδοξη Εκκλησία.

Εύχομαι σε όλους σας κάθε ευλογία και δωρεά παρά Κυρίου διά πρεσβειών του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου.

Καλή αντάμωση στη μεγάλη γιορτή.

Νεαρούλες ήταν γύρω στα 17-18 στις τελευταίες τάξεις φαντάζομαι του λυκείου. Έχω από την πόρτα του σχολείου τους στην οδό Φαβιέρου με τις τσάντες στον ώμο ή παραμάσχαλα. Προχτές το πρώι η σκηνή. Τίποτε το περιέργο θα πείτε. Όντως. Τίποτε το περιέργο εκτός από το ντυσμό τους.

Θεέ και Κύριε διότι αυτό που φορούσαν ήταν ένα παντελονάκι - ξεφτισμένο μεν όπως είναι η ακατανόητη και αλλοπρόσαλλη μόδα - αλλά θα μπορούσες να το πεις και... μαγιώ!

Δηλαδή ρωτάει - ο πρεσβύτης του πρωινού καφέ όπου ο Χρηστάρας διηγείται εν ιερά αγανακτήσει τη σκηνή. Με μαγιώ;

Κάτι τέτοιο περίπου. Δηλαδή όχι παντελονάκι ακριβώς, αλλά... μαγική εικόνα. Να τις βλέπεις και να αναρωτιέσαι φοράνε ή δε φοράνε τίποτε καθώς η μακριά μπλούζα σχέδιον κάλυπτε και το παντελονάκι - αν μπορεί να το πεις έτοις αυτό το υποτιθέμενο παντελόνι!

Μα στο σχολείο έτσι - αγανάκτησε ο κύριος Τρύφων. Τις βλέπουμε καθημερινά στο δρόμο που προσπαθούν να καταργήσουν και αυτό το έσχατο που απόμεινε φύλο συκής αλλά... άλλο να κυκλοφορούν στο δρόμο και άλλο να πηγαίνουν σχολείο, όπου αν μη τη άλλο, ο έντονος συναγελασμός δίπλα - δίπλα στα θρανία αρσενικοί - θηλυκοί μοιάζει δυναμίτης δίπλα σε αναμμένο φυτίλι.

Η γυναίκα του καφετή που παρακολουθεί καθημερινά με τη γυναικεία περιέργεια - δήθεν αδιάφορη αλλά έχοντας προσεκτικά τεντωμένα τα αφτιά της μη χάσει κουβέντα - δεν κρατήθηκε και έβαλε κάπι γέλια που τράνταξε όλο το μαγαζί. «Σιγά μη περιμένουνε οι αρσενικοί να βρεθούνε δίπλα - δίπλα στα θρανία. Που ζείτε. Στην εποχή σας που βγαίνατε βόλτα στη Αγίου Νικολάου και περπατούσατε εσείς από το δεξί πεζοδρόμιο και αυτή από το αριστερό; Ξέφραγο το αμπελί πια. Κοιμάται ο δραγάτης. Μπάτε σκύλοι αλέστε και αλεστικά μη δίνετε. Ποιός δίνει σημασία πια αν η κόρη του κοιμάται σπίτι ή ... «σε μας φύλης της !!!»

Άλλού είναι το θέμα. Έλειψε το οσβασμός. Έλειψε το μέτρο. Έλειψε η στοιχειώδης αίσθηση του τί πρέπει, τί επιβάλλεται, τί αρμόζει στο χώρο ή την περίσταση. Για το σχολείο λέτε; Εδώ πάνε στην εκκλησία να παντρευτούνε και πάνε εξώπλατες και με ένα μπούστο να βγάζει... μάτια. Και όχι μόνο η νύφη, αλλά και οι καλεσμέ-

νες ακόμη χειρότερα. Ούτε σε πασαρέλα να βρισκότανε.

Σχολείο λέτε; Που τολμά ο γυμνασιάρχης να τις πιάσει από το αφτί και να τις πετάξει έξω: «Κορίτσι μου εδώ δεν είναι πλαζ είναι σχολείο». Θα έρθει αναψοκκινισμένη η μαμά και θα του ζητήσει το λόγο, (πριν χρόνια όταν ακόμη τα παιδιά μου ήταν στο λύκειο παραβρέθηκα μάρτυς σε μία σκηνή όπου ο καθηγητής τράβηξε το αφτί μια μαθήτριας και η μαμά απειλούσε να του κάνει μήνυση διότι δημιουργούσε ψυχολογικά προβλήματα στο σπλάχνο της).

Βέβαια, δε ζούμε στην εποχή που όπως γράφει ο Τίμος Μωραϊτίνης, σε κοσμικό σαλόνι της Αθήνας η δε-

σποινίς Κλειώ καθώς δίπλωσε λίγο το πόδι της και φάνηκε λίγο πάνω από τον αστράγαλο, η μαμά, την παρατήρησε: Κλειώ παιδί μου πρόσεξε πως κάθεσαι! Διυτυχώς όπως συμβαίνει συχνά, πηγαίνουμε από το ένα άκρο στο άλλο. Από τότε που ο μακαρίτης ο Αντρέας κατάργησε την ποδιά στη μανία του να αλλάξει όχι μόνο τα κακώς κείμενα, αλλά και τα καλώς έχοντα, οι μαθήτριες φέραντε τα πάνω - κάτω και μαζί αποδογύρισαν και τη αίσθηση του σωστού. Την αίσθηση του σεβασμού στο χώρο (για τον σεβασμό στον καθηγητή δε γεννάται θέμα τον έχουν γράψει (και με τη συγκατάθεση πολλές φορές της οικογένειας) στα παλιά τους τα παπούτσια. Άλλο θέμα!

Α, εκείνη η ευλογημένη μπλε ποδιά! Ισοπέδωνε πλούσιους και φωτωχούς και ο σοσιαλισμός του Ανδρέα ίθελε φάνεται να ξεχωρίζουν οι έχοντες από τους μη έχοντες, απόδειξη ότι από την άλλη μέρα

τα πλουσιόπαιδα πήγαν με συνολάκια Κοκό Σανέλ και τα φτωχαδάκια στήσαν τους δύστυχους γονείς τους στο τοίχο, να παρακολουθήσουν, έχουν δεν έχουν κι αυτές τη μόδα. Κι επειδή η μόδα δεν έχει φραγμούς και δε δίνει δεκάρα τασκιστή για σεβασμούς και επιτρεπτά η ανεπίτρεπτα φτάσαμε στο σημείο να μη ξεχωρίζουμε τί φοράμε στην πλαζ και τί στο σχολείο.

Μπράβο Κυρά-Σούλα. Η παρέα χειροκρότησε δαιμονιώδως και αποφασίσαμε παμψηφεί να τη γράψουμε - αν και φανατικοί φαλλοκράτες - στη καθημερινή καφενόβια συντροφιά μας.

- Βρε βρεγμένη σανίδα που χρειάζεται, αλλά ποιός τολμά.

«Όταν το όνειρο έγινε προσκύνημα ζωής...»

Ξεφυλλίζοντας ο καθένας από εμάς τις σελίδες της πρωσπικής του ιστορίας, αναπολώντας μνήμες και στιγμές των ωραίων, αγνών παιδικών χρόνων, τότε που όλα έμοιαζαν παραδεισένια, γιατί όχι, τί όμορφα που ήταν, συναντά τον παππού και την γιαγιά, την μάνα και τον πατέρα, κάτω από το φως του κεριού, να αφηγούνται στα μικρά τους παιδιά και εγγόνια, ιστορίες από την ζωή του Χριστού, παραβολές που Εκείνος δίδαξε, μέρη και τόποι που Εκείνος έζησε, εικόνες της Βίβλου που Εκείνος με την ζωή Του χάραξε.

Τότε έμοιαζαν όλα σαν κάτι που δεν μπορούσαμε να ζήσουμε παρά μόνο να φανταστούμε, να ψηλαφήσουμε με την καρδιά μας, αφήνοντας τον νου και την λογική να ταξιδέψουν στα απάτητα μέρη της πνευματικής σφαίρας και φαντασίας. Ήταν τόσο ωραία, τόσο διδακτικά, τόσο αγγελικά, πολύ όμως μακριά από εμάς, ξένα από την δική μας παράλογη ζωή.

Πολλά χρόνια όμως μετά, το όνειρο αυτό των παιδικών χρόνων, η ιπιθυμία να συναντήσεις, να βαδίσεις στα μέρη που ο Χριστός έζησε ολένα και μεγάλων, γινόταν φλόγα δυνατή που φούντωνε στην καρδιά σου, και κανείς μα κανείς δεν μπορούσε να την σβήσει.

Αγιο Τόποι, Αγία Γη, Ιερουσαλήμ, Βηθλεέμ, Θαβώρ, Κανά, Ιορδάνης Ποταμός, Υπερώο, Ναζαρέτ, Γεθσημανή, Ιεριχώ, Σαμάρεια, Γαλιλαία, Πραιτάριο, Οδός του Μαρτυρίου, Φρικτός Γολγοθάς, Αποκαθήλωση, Πανάγιος Τάφος... και άλλα πολλά αποτελούν τα Πανάγια Προσκυνήματα του Ελληνοθόδοιου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, της Ορθοδοξίας απάτης, το προσκύνημα ζωής όλων των ορθοδόξων όπου γης.

Στις 16.09.2013 η Αναπλαστική Σχολή Πατρών με μια ομάδα προσκυνητών, με ευχή και ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, βρέθηκε εκεί, στην Αγία Γη, πραγματοποιώντας μια ιερά Αποδημία, σε μέρη Θεοβάδιστα, ποτισμένα με το πανάχραντο αίμα του Κυρίου μας, νοτισμένα με τον ιδρώτα, τους πόνους και την αγωνία της Παναγίας μας, μπολιασμένα με την Χάρη του Αγίου Πλεύματος.

Δεν επιδιώκω να περιγράψω τόσο τα προσκυνήματα όσο να αφήσω την καρδιά να ξεδιπλώσει τα συναισθήματα, που σίγουρα κατέκλυσαν τον εσωτερικό κόσμο κάθε προσκυνήτη, ακόμα και του πλέον αδιάφορου.

Είπαν πως το ταξίδι στα Ιεροσόλυμα είναι προσκύνημα ζωής, και δεν είχαν άδικο. Πως αποτελεί εμπειρία μοναδική, που σίγουρα θέλεις να την ξαναζήσεις, δεν σου αρκεί μια φορά. Και είναι αιλήθεια, δεν χορταίνεις την αναστάση χαρά που πλημμυρίζει τον Πανάγιο Τάφο, δεν προλαβαίνεις τις φρικτές και μεγαλειώδεις στιγμές του Γολγοθά, δεν προφτάνεις να αγγίξεις το πανακήρια σώμα του Χριστού εκεί στην Αποκαθήλωση, να κλαψεις μαζί με τις μυροφόρες και τον Ιωσήφ τον από Αριμαθαίας, δεν έχεις χρόνο να γονατίσεις και να προσφέρεις τα δώρα σου, μαζί με τους μάγους στο σπήλαιο της Γεννήσεως.

Τρέχεις για να Τον συναντήσεις στον Ιορδάνη ποταμό, και ακουμπάς στα νερά που δυο χιλιάδες και πλέον χρόνια πριν, δέχτηκαν τον Βασιλέα της Δόξης. Ανεβαίνεις στο Θαβώρ, σ' αυτό τον τόσο γραφικό λόφο, και γίνεσαι ένα με την νεφέλη. Τον συναντάς στην Σαμάρεια και η καρδιά σου χτυπά δύνατα στην προσμονή της μεγάλης συναντήσεως. Περιπλέεις στα γαλανά νερά της Τιβεριάδος και ταυτίζεσαι με τον Απόστολο Πέτρο που βάδισε πάνω στα κύματα, έχασε την πίστη του, μα την ξαναβρήκε.

Στα Ιεροσόλυμα ζεις τα γεγονότα της Θείας Οικονομίας σαν να είναι παρόντα. Εκεί κατανοείς αυτά που τα ιερά Ευαγγέλια περιγράφουν, μπορείς να αντιληφθείς το μεγαλείο της αγάπης του Θεού.

Μια προσκυνήτρια που ήταν μαζί μας και για πολλοστή φορά ερχόταν στην Αγία Γη είπε: «Πάτερ, κάθε φορά που έρχομαι αισθάνομαι συγκίνηση και σε διαφορετικό προσκύνημα». Τελικά, κατάλαβα πως για να ζήσεις τα Ιεροσόλυμα πρέπει να πας ως ταπεινός προσκυνητής, προετοιμασμένος πνευματικά και όχι ως ένας απλός τουρίστας θρησκευτικού περιεχομένου.

Τότε μόνο, το όνειρο θα γίνει προσκύνημα ζωής!

Ο Εκκλησιολόγος

O Εκκλησιοπόγος

Εορτάζει η Ενορία Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου Πατρών

Μεγαλοπρεπώς, τιμά την Ιερά Μνήμη του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, την Πέμπτη 3 Οκτωβρίου, ο ομώνυμος Ιερός Ναός της πόλεως μας που ευρίσκεται στην περιοχή πλησίου Ζαρουχλεϊκων (Ευβοίας 76).

Την Τετάρτη 2 Οκτωβρίου το απόγευμα στις 6.30 μ.μ., θα τελεσθεί Μέγας Εσπερινός μετ' Αρτοκλασία χοροστατούντος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Το βράδυ της ιδίας ημέρας και ώρα 10.15 μ.μ. Όρθρος - Θεία Λειτουργία - Μικρά Αγρυπνία - λήξις 1.00 μετά το μεσονύκτιον, θα iερουργήσουν οι Πρεσβύτεροι π. Γεώργιος Γιαννακόπουλος και ο π. Αλέξανδρος Κατσώρας.

Πέμπτη 3 Οκτωβρίου και ώρα 7.30 π.μ. Όρθρος, Πα-

νηγυρική Θεία Λειτουργία όπου θα προστή και θα κηρύξει τον Θείο Λόγο ο Αρχιμανδρίτης π. Χριστοφόρος Μυτιλήνης, Ιεροκήρυξ της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

Ώρα 6.15 μ.μ. Εσπερινός, Ιερά Παράκλησης προς τον Άγιο και Θείο Κήρυγμα υπό του Αρχιμανδρίτου π. Χρυσάνθου Στελλάτου προϊσταμένου του Ιερού Ναού Αγ. Νεκταρίου Πατρών (Σύντομος περιφορά του Ιερού Λειψάνου και της Ιεράς Εικόνος του Ιερομάρτυρος στους δρόμους της ενορίας δια των οδών Ευβοίας, Γοργοπόταμου, Ιοκάστης).

* Εις τας εορτάς θα συμμετάσχουν και εφέτος οι Δικαστικοί και οι Εισαγγελικοί Λειτουργοί, οι Δικηγόροι καθώς και οι Δικαστικοί υπάλληλοι των Πατρών με Αρτοκλασία.

150ς χρόνος λειτουργίας της Σχολής

Αγιογραφίας της Ι. Μητροπόλεως Πατρών

Συμπληρώνονται εφέτος δεκαπέντε χρόνια γόνιμης προσφοράς της Σχολής Αγιογραφίας της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών. Ιδρυτής υπήρξε ο Μητροπολίτης πρώην Πατρών κυρός Νικόδημος και συνεχιστής της όμορφης αυτής προσπάθειας, ώστε να ασχολήθουν όλοι και περισσότεροι συμπολίτες μας με την Ιερά Τέχνη, ο νυν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.

Οι εγγραφές έχουν ξεκινήσει από τις 10 Σεπτεμβρίου και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγγραφούν στα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, Βότση 34, καθημερινά 10-12 π.μ., τηλ.: 2610/320.602 και στο Βιβλιοπωλείο της Αποστολικής Διακονίας, Ρήγα Φεραίου 143, Τηλ.: 2610/223110.

Έναρξη μαθημάτων: Δευτέρα 14 Οκτωβρίου 2013 στο Πνευματικό Κέντρο Ιερού Ναού Αγίων Κων/ου και Ελένης Αρόη και ώρα 6.30 μ.μ., όπου τον Αγιασμό θα τελέσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.

Η Φοίτηση είναι 5ης. Τα μαθήματα της σχολής πραγματοποιούνται στο παραπάνω Πνευματικό Κέντρο του Ι.Ν. Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης στην Αρόη και στα εργαστήρια στην οδό Λυκόρτα 12, Ταραμπούρα.

Για περισσότερες πληροφορίες στον καλλιτεχνικό υπεύθυνο της Σχολής, κ. Πέτρο Λαμπρινάκο (Θεολόγος - Αγιογράφος) στο τηλέφωνο: 6937337057.

Διοικητικός υπεύθυνος είναι ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Παναγιώτης Ταρσινός.

Εγγραφές στις Σχολές Βυζαντινής Μουσικής & Αγιογραφίας της Ι.Μ.

Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Ξεκίνησαν οι εγγραφές των Σχολών Βυζαντινής Μουσικής και Βυζαντινής Αγιογραφίας της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, που λειτουργούν στην Ιερά Πόλη Μεσολογγίου και στο Αγρίνιο.

Πιο συγκεκριμένα:

* Στην Ιερά Πόλη Μεσολογγίου. Η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής «Άγιος Ιωάννης ο Κουκουζέλης» στεγάζεται στο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως, στη διασταύρωση των οδών Γ. Χονδρού και Κανατά. (Πληροφορίες στο τηλ. 26310 23301).

Η Σχολή Βυζαντινής Αγιογραφίας «Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός» στεγάζεται στο ισόγειο του Δροσινείου Οικοτροφείου, στην οδό Δροσίνη 1. (Πληροφορίες στο τηλ. 26310 51709).

Οι εγγραφές και για τις δύο Σχολές θα γίνονται καθημερινά στο Βιβλιοπωλείο της Ιεράς Μητροπόλεως «Φάρος Θροδοξίας» στην Πλατεία Κέννεντυ (τηλ. επικοινωνίας 26310 26549). Για τη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής έως την Παρασκευή 11 Οκτωβρίου και για τη Σχολή Βυζαντινής Αγιογραφίας έως την Πέμπτη 31 Οκτωβρίου.

* Στην πόλη του Αγρινίου: Η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής «Δαυίδ ο Ψαλμώδος» στεγάζεται στον παλαιό Φαφούτειο Οικοτροφείο, όπισθεν του Ι. Ναού Αγίας Τριάδος, στην οδό Αγίας Τριάδος 2. (Πληροφορίες στο τηλ. 26410 31083). Οι εγγραφές θα γίνονται έως την Παρασκευή 11 Οκτωβρίου στη διεύθυνση της Σχολής, κατά τις απογευματινές ώρες. Τα μαθήματα των πρωτοετών θα αρχίσουν την Πέμπτη 3 Οκτωβρίου.

Η Σχολή Βυζαντινής Αγιογραφίας «Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός» στεγάζεται στην οδό Μελεάγρου 30. (Πληροφορίες στο τηλ. 26410 55567). Οι εγγραφές θα γίνονται έως το Σάββατο 5 Οκτωβρίου στη διεύθυνση της Σχολής, κατά τις ώρες 10:00' – 12:00' και 17:00' – 19:00'.

* Κατά το αυριανό Πολυαρχιερατικό Συλλείτουργο εις τον ιερό ναό του Αγίου Ανδρέου επί τη 49η επετείω Επανακομιδής της Τιμίας Κάρας του Αγίου Ανδρέου, εκτός των Επισκόπων έχουν προσκληθεί από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο να συλλειτουργήσουν οι ιερείς που χειροτονήθηκαν ανήμερα της επετείου Επανακομιδής του Χαροποβύτου Θησαυρού.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ιερά Αγρυπνία χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου

Την Δευτέρα 30 Σεπτεμβρίου 2013 ώρα 9.00 έως 1.00 μετά το μεσονύκτιο θα τελεσθεί Ιερά Αγρυπνία επί τη εορτή της Θαυματουργού Εικόνος της Παναγίας της Γοργοϋπηκόου χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, ο οποίος θα κηρύξει και τον Θείο Λόγο.

Ξεκίνησαν οι εγγραφές στα Κοινωνικά Φροντιστήρια της ενορίας Αγ. Μαρίνης Πατρών

Με έντυπο που κυκλοφόρησε, ο Ιερός Ναός της Αγίας Μαρίνης Πατρών, κάνει γνωστό σε γονείς και μαθήτες, ότι και εφέτος θα λειπουργήσουν τα Κοινωνικά Φροντιστήρια της ενορίας εντελώς δωρεάν.

Συγκεκριμένα οι μαθήτες και μαθήτριες του Γυμνασίου θα βοηθούνται στα Φιλολογικά μαθήματα και στα Μαθηματικά. Οι μαθήτες του Λυκείου στη Φυσική.

Οι εγγραφές ξεκίνησαν.

Πληροφορίες στον π. Παναγιώτη, τηλ.: 6932371500

* Πραγματοποιείται αύριο Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου, στις 8.30 το βράδυ, στον αύλιο χώρο του Ιερού Ναού Αγίων Θεοδώρων, Δεμενίκων Πατρών, εκδήλωση αφιερωμένη στην 11η Πανελλήνια Λαμπαδηδρομία των Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών, με την οργάνωση του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας "Ο Άγιος Χαράλαμπος".

Γραφικές Τέχνες "Βιολλιοπογλος"

Εκτυπώσεις και σε ψηφιακή μορφή με υψηλή ευκρίνεια ανεξαρτήτου ποσότητος εντύπων

Αναλαμβάνουμε την δημιουργία και εκτύπωση: Σε βιβλία, εφημερίδες, αφίσσες, φακέλους, φυλλάδια, προσκλήσεις γάμου - βαπτίσεως κ.α.

* Μονοχρωμίες, διχρωμίες, τετραχρωμίες

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΡΙΓΑΝΟΚΑΜΠΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

**ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
11ης ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΕΠΑΝΑΚΟΜΙΔΗΣ
ΤΙΜΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ**

Επί τη ενδεκάτη επετείω της Επανακομιδής της Τιμίας Κάρας της Αγίας ενδόξου Μεγαλομάρτυρος Ειρήνης, από την Γαλλική Μονή «Hautecombe» στην πόλη και την περιοχή όπου

εφύλασσετο, ο φερόνων μονος Ιερός Ναός Αγίας Ειρήνης Ριγανοκάμπου Πατρών θα εορτάσει μετά πάσης θρησκευτικής λαμπρότητος. Οι εορταστικές ακολουθίες θα πραγματοποιηθούν ως εξής:

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
6.00 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Ε-

σπερινός μετά αρτοκλασίας στον οποίον θα χοροστάσει και θα ομιλήσει ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος Κωτσάκης καθηγούμενος της Ι.Μ. Ομπλού και προϊστάμενος του Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου Πατρών

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
7.00- 10.00 π.μ.
Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στην οποία θα λειτουργήσει και θα ομιλήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Το απόγευμα της Κυριακής και ώρα 6.00 μ.μ. θα τελεσθεί Εσπερινός και Ιερά Παράκλησις προς τιμήν της Αγίας Ειρήνης

Ο Κύριος κάνει τρία εκπληκτικά σημεία μπροστά στα μάτια των εχθρών του. Συγχώρηση αμαρτιών, διείσδυση στη σκέψη των φαρισαίων, και θεραπεία παραλύτου. Προφανώς οι φαρισαίοι ήρθαν αυτοπροσώπως να τον κατασκοπεύσουν και να διαπιστώσουν αν, όσα είχαν ακούσει από τρίτους για τη δύναμη και την εξουσία του, είναι αληθινά.

Για το λόγο της παρουσίας τους και τον όχι καλοπροσήρετο σκοπό τους καταλαβαίνει όχι μόνο ο καρδιογνώστης Χριστός, που δεν του διαφεύγει τίποτε, αλλά και οι απλοί άνθρωποι του λαού. Και αυτομάτως προκαλείται στη συγκέντρωση μια ατμόσφαιρα εκρηκτική. Άλλ' ο Κύριος προλαβαίνει και τη μεταβάλει σε ατμόσφαιρα θαυμασμού.

Συγκεκριμένως εξιστορείται στο ανάγνωσμα ότι μια μέρα, χωρίς να προσδιορίζεται ποια, πάντως στην αρχή της δημοσίας του δράσεως, ο Ιησούς δίδασκε στα πλήθη. Και ήρθαν και κάθισαν μπροστά σε καθίσματα, που τους προσφέρθηκαν, φαρισαίοι και νομοδιδάσκαλοι. Είχαν καταφέρθει από διάφορα χωρά της Γαλιλαΐας και της Ιουδαίας και από την Ιερουσαλήμ (17). Άλλ', όπως είπαμε, η παρουσία τους δεν φαινόταν τυχαία.

Ο Κύριος όμως, παρά τη στημένη παγίδα, διατηρούσε τη νηφαλιότητά του. Αυτό φαίνεται και από το ότι, όπως σημειώνει ο ευαγγελιστής, μέσα στον Ιησού υπήρχε ετοιμόκινητη ιαματική δύναμη για θεραπεία όλων των ασθενών, που πήγαν να θεραπευθούν.

Την ώρα εκείνη λοιπόν κάποιοι άντρες που κουβαλούσαν στα χέρια τους μαζί με το κρεββάτι του έναν με παράλυση, επιχειρούσαν να τον βάλουν μέσα στο σπίτι και να τον αφήσουν μπροστά στο Χριστό (18).

Ο Κύριος δίδασκε προφανώς μέσα στο σπίτι, ενώ κι ο έξω χώρος ήταν ασφυκτικά γεμάτος από κόσμο. Τέλος πάντων, επειδή, λόγω κοσμοσυρροής, δεν βρήκαν δίοδο να περάσουν, έκαναν κάτι πρωτότυπο και

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Με την ευλογία του Πρωτοκλήτου, η Πάτρα έγινε παγκοσμίως γνωστή

Στα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος παραχώρησε χθες το πρώιμο συνέντευξη Τύπου σχετικά με τον εορτασμό της 49ης Επετείου της Επανακομιδής της τιμίας Κάρας του Αγίου Ανδρέου, το Σαββατοκύριακο 28 και 29 Σεπτεμβρίου.

Ο Σεβασμιώτατος μεταξύ άλλων είπε:

Κάθε χρόνο η πόλη των Πατρών και η Αποστολική μας Ιερά Μητρόπολης κατά τον μήνα Σεπτεμβρίου, τιμά εξαιρέτως τον Άγιο Απόστολο Ανδρέα και θυμάται την ωραία εκείνη ημέρα, την ιστορική και ανεπανάληπτη για την πόλη μας, όπαν ο χαριτόβρυτος θησαυρός, η Τιμία Κάρα του Πρωτοκλήτου των Αποστόλων Αγίου Ανδρέου, μετά από πεντακόσια χρόνια “ξεντείας” εις την Δύσιν επέστρεψε εις την Πάτρα, τόπον μαρτυρίου του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου.

Είναι το σέμινωμά μας, το καυχήμα μας, είναι η Ιερά Κεφαλή του Πολιούχου των Πατρών του Προστάτου μας.

Ο Σεβασμιώτατος επεστήμανε ότι είναι μεγάλη ευλογία για την πόλη των Πατρών, το ότι εδώ στον τόπο του μαρτυρίου του,

ευρίσκεται ο Σταυρός του Αγίου, η Τιμία Κάρα, καθώς και ο Τάφος του όπου κάθε Παρασκευή, Επάνω, τελείται Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Ιδίου.

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, υπενθύμισε τις συγκλονιστικές σπιγμές που έζησε ο ίδιος και η αντηροσωπεία των κληρικών που συνόδευαν τον Σταυρό του Αγίου στην Ρωσία, κατά τον Ιούλιο μήνα, όπου η Πάτρα έγινε γνωστή παγκοσμίως Χάρις του Πολιούχου μας. Χαρακτηριστικά είπε:

Χάρη του Αγίου Ανδρέου η Πάτρα έγινε γνωστή παγκοσμίως. Όλος ο κόσμος μιλάει για την Πάτρα και την έχει συνδέσει με τον Άγιο Ανδρέα, και μόλις κάποιος ακούσει να γίνεται λόγος για τον Άγιο Ανδρέα το μυαλό του πηγαίνει στην Πάτρα.

* Η είδηση ήτο, ότι στις 29 Οκτωβρίου έως 6 Νοεμ-

βρίου, η Κάρα του Αγίου Ανδρέου θα μεταφερθεί στην Κύπρο, προς ευλογία και ενίσχυση των Κυπρίων αδελφών μας.

Η Κυπριακή Εκκλησία έστειλε αίτημα τόσο στην τοπική Εκκλησία των Πατρών, όσο και στην Ιερά Σύνοδο για την φιλοξενία του Χαριτοβρύτου Θησαυρού. Αίτημα το οποίο έγινε αποδεκτό από την Ιερά Σύνοδο στην Συνεδρία της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 2013.

* Πρέπει να αναφερθεί ότι η τοπική Εκκλησία έχει δεσχθεί και άλλα αιτήματα άλλων Ορθόδοξων Εκκλησιών, για τα οποία δεν έχουν παρθεί αποφάσεις.

* Σ' ερώτηση της δημοσιογράφου δις Γεωργίας Καραλή, με το εάν υπάρχει η παλαιά θήκη της Κάρας του Αγίου, η απάντηση του Επισκόπου ήτο καταφατική, λέγοντας, όταν αποκτήσουμε Εκκλησιαστικό Μουσείο θα εκτεθεί εκεί μαζί με άλλα ιερά έγγραφα και αντικείμενα, που συνόδεψαν την Επανακομιδή της τιμίας Κάρας από τη Δυτική Εκκλησία το 1964.

Πρέπει να τονίσουμε, ότι είναι όραμα του Επισκόπου μας ένα Εκκλησιαστικό Μουσείο της τοπικής Εκκλησίας. Κάτι, που είχε εκφράσει δημόσια πριν από τρία περίπου χρόνια στον Αγιασμό εγκαίνιων του εκβάθυντος ανακαίνισθαίνοντας παλαιού Ιερού του Αγίου Ανδρέου.

Τότε, είχε εκφράσει την επιθυμία, τοπικοί άρχοντες και άλλοι φορείς να συμβάλουν ώστε μέρος του παρακείμενου πάρκου του Αγίου Ανδρέου να χρησιμεύσει ώστε να αναγερθεί το Εκκλησιαστικό Μουσείο.

* Ολοκληρώνοντας θα αναφέρουμε ότι το Σάββατο παραμονή της επετείου θα χοροστατήσει στον Μεγάλο Πολυαρχιερατικό Εσπερινό ο Διαιυλείας κ. Γαβριήλ, ενώ θα ομιλήσει ο Ιερισσού κ. Θεόκλητος. Ανήμερα της εορτής, στο Αρχιερατικό Συλλείτουργο θα προεξάρχει και θα ομιλήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.

Σκεφθήκαμε την προαίρεσή μας;

Σάββατο Β' εβδομάδος Λουκά,
Λκ 5,17-26

θεαματικό.

Ανέβηκαν στην ξύλινη ταράτσα, που τη χρησιμοποιούσαν τότε όλοι σαν λιακωτό, και στη συνέχεια από εκεί προχώρησαν στη στέγη, στα κεραμίδια. Αφαίρεσαν τα κεραμίδια από ένα μέρος της στέγης και κατέβασαν με σχοινιά τον παράλυτο προφανώς μαζί με το κρεββατάκι του στη μέση, μπροστά στον Ιησού (19).

Ο Χριστός, βλέποντας την πίστη του αρρώστου και των φορέων του, ότι οι κόποι τους δεν θα πάνε χαμένοι,

**ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΣΙΑΜΑΚΗ
(Αρχιμανδρίτου Ιεροκήρυκος)**

αλλά σίγουρα θ' αμειφθούν, είπε στον παράλυτο:

-Βασανισμένες και πονεμένες άνθρωπες, σου συγχωρούνται οι αμαρτίες σου (20).

Στο σημείο αυτό θίγηταν οι παρόντες γραμματείς και φαρισαίοι και έλεγαν με τη σκέψη τους: Ποιος είναι αυτός που λέει βλασφημίες; Ποιος μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες εκτός από το Θεό; (21).

Εδώ εκδηλώνεται η κακή τους προαίρεση. Πριν να δουν τη συνέχεια, πήραν αρνητική θέση. Ενώ είχαν δει πριν κ

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ (β)

**ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΟΡΤΥΝΟΣ
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ Κ.Κ. ΙΕΡΕΙΜΙΑ**

**«Ο Επίσκοπος στην Εκκλησία
και η Εκκλησία στον Επίσκοπο»**

1. Στο προηγούμενο κήρυγμα, αδελφοί μου χριστιανοί, σας μιλούσα για τον άγιο Κυπριανό, τον Επίσκοπο Καρχηδόνος της Αφρικής. Είναι ένας μεγάλος άγιος Πατέρας με ωραία εκκλησιολογική θεολογία. Στην εποχή του συνέβησαν κάποια περιστατικά, που τον προκάλεσαν να αναπτύξει την θεολογία αυτή. Στο προηγούμενο κήρυγμά μας είπαμε μερικά ωραία από τα οποία λέγεται ο άγιος Κυπριανός περί Εκκλησίας. Ιδιαίτερα μην ξεχνάτε, χριστιανοί μου, αυτό που μας είπε ο άγιος, ότι δεν μπορούμε να λέμε τον Θεό Πατέρα, αν δεν έχουμε την Εκκλησία μητέρα. Ακόμη είπαμε ότι ο άγιος Κυπριανός μιλώντας για την Εκκλησία είπε εκείνον τον περίεργο λόγο του: «Ο Επίσκοπος είναι στην Εκκλησία και η Εκκλησία στον Επίσκοπο - και αν κανείς δεν είναι με τον Επίσκοπο, δεν είναι και με την Εκκλησία**». Αυτόν τον βαθύ λόγο του αγίου δεν είχαμε τον χρόνο στο προηγούμενο κήρυγμα να τον ερμηνεύσουμε και σας υποσχέθηκα να τον ερμηνεύσω στο επόμενο κήρυγμα. Ακούστε λοιπόν, αδελφοί μου χριστιανοί, σήμερα την ερμηνεία του με λίγα και απλά λόγια.**

2. «Ο Επίσκοπος είναι στην Εκκλησία και η Εκκλησία στον Επίσκοπο». Για να σας εξηγήσω τί σημαίνουν τα λόγια αυτά του αγίου Κυπριανού είναι απαραίτητο να σας πω τί καλείται «**Εκκλησία**». Δεν είναι εύκολο, χριστιανοί μου, να σας απαντήσω στο ερώτημα αυτό, τί είναι Εκκλησία. Αφού να φανταστείτε κανένας άγιος Πατέρας δεν δίνει ορισμό για το τί είναι Εκκλησία. Αυτά που λέγουν τα σχολικά βιβλία περί Εκκλησίας είναι μάλλον λανθασμένοι ορισμοί. Άλλα έχω ξαφνιαστεί και έχω θαυμάσει, χριστιανοί μου, την δική σας, των απλών γιαγιάδων την θεολογία. Αν έρθω στο χωριό σας και ωρτήσω μιά γιαγιά, «γιαγιά, πού είναι η Εκκλησία;», η γιαγιά θα σηκώσει το χέρι της, θα μου δείξει τον ιερό Ναό του χωριού και θα μου πει: «Να η Εκκλησία! Πραγματικά, χριστιανοί μου, αυτό είναι η Εκκλησία. Όχι βέβαια τα τείχια του Ναού, αλλά αυτό που γίνεται μέσα στον Ναό. Και μέσα στον Ναό γίνεται η θεία Λειτουργία! Κάποτε, θυμάμαι, θα κάναμε μία Λειτουργία σε ένα εξωκλήσι και ετοιμάζαμε τα αναγκαία γι' αυτήν. Ένα μικρό κοριτσάκι, θυμάμαι, η Κατερίνα η Παρθενίου, που πήγαινε στην Γ' Δημοτικού, μας είπε: «Α! Εδώ θα κάνουμε Εκκλησία σήμερα!»! «Ναι, παιδάκι μου», της απάντησα. «Εδώ θα κάνουμε Εκκλησία σήμερα». Εκκλησία είναι η θεία Λειτουργία. Αυτό που δεν ξέρουν να πουν σωστά οι μεγάλοι και μορφωμένοι τάχατες θεολόγοι, το ξέρει να το πει η αγράμματη γιαγιά και το μικρό παιδάκι. Εκκλησία, χριστιανοί μου, είναι η σύναξη, η συνάθροιση δηλαδή του λαού του Θεού να τελέσει με τον ιερέα του την θεία Λειτουργία. Γ' αυτό και ο απόστολος Παύλος γράφει στους χριστιανούς της Κορίνθου: «**Συνερχομένων μιών εν Εκκλησίᾳ**» (Α' Κορ. 11,18). Είναι δε φανερό από όλη την

περιοπή που λέγεται η φράση αυτή ότι ο Απόστολος μιλάει για την σύναξη των χριστιανών να τελέσουν την θεία Ευχαριστία. Άλλα και ο άγιος Ιγνάτιος λέει κάπου στις επιστολές του ότι Εκκλησία είναι «το θυσιαστήριο», η αγία Τράπεζα δηλαδή, πάνω στην οποία τελείται η θεία Λειτουργία.¹

3. Σας είπα μέχρι τώρα, αδελφοί μου, τί καλείται Εκκλησία. Η Εκκλησία είναι ένα μιστήριο. Και γι' αυτό δεν μπορούμε να το κατανοήσουμε. Το ζούμε όμως και το γευόμαστε όταν ακούμε την καμπάνα του χωριού μας, πρώτη, δεύτερη και τρίτη καμπάνα, και πηγαίνουμε στον Ιερό Ναό, που μας άφησαν σαν πρόκια ιερή οι άγιοι παππούδες μας, και τελούμε με τον ιερέα την θεία Λειτουργία. Αυτό, ξαναλέγω, είναι Εκκλησία. Τώρα θέλω να σας πω και να σας αποδείξω, χριστιανοί μου, ότι την θεία Λειτουργία, αυτό που καλείται Εκκλησία, την τελούσε πρώτα μόνον ο Επίσκοπος. Θα σας το αποδείξω με τα εξής. Ακούστε: (α) Στο πρώτο πατερικό κείμενο, που είναι η Ά προς Κορινθίους επιστολή του Κλήμεντος Ρώμης (96 μ.Χ.), η θεία Ευχαριστία – δηλαδή η θεία Λειτουργία – καλείται «**τα δώρα της επισκοπής**». «Δώρα» είναι το πρόσφορο και το κρασί που φέρνετε, αναγκαία για να γίνει η θεία Λειτουργία. Τόσο είναι αναγκαία αυτά, ώστε το πρόσφορο οι γιαγιές στα χωριά το λένε «λειτουργία». Σαν να θέλουν να πουν με αυτήν την ονομασία ότι αν δεν υπάρχει αυτό το κομμάτι το ψωμί, θεία Λειτουργία δεν μπορεί να γίνει. Αυτά λοιπόν τα «δώρα», το πρόσφορο και το κρασί, αυτό το παλαιό, το πρώτο πατερικό κείμενο τα λέει, επαναλαμβάνω, «δώρα της Επισκοπής». Γιατί τα λέει έτσι; Τα λέει έτσι επειδή μόνον ο Επίσκοπος τότε πρόσφερε την θεία Λειτουργία.

(β) Κατά ένα παλαιό ιερό κείμενο, που λέγεται Αποστολική Παράδοση, ο Επίσκοπος χειροτονείται γενικά να ποιμάνει τον λαό της ποιμήνης του, αλλά ειδικώτερα χειροτονείται «προσφέρειν Σοι (τω Θεώ) τα δώρα της αγίας Σου Εκκλησίας»,² να τελεί δηλαδή την θεία Λειτουργία. Αυτό λεγόταν μόνο στην χειροτονία του Επισκόπου.

(γ) Επειδή έτσι έχει το πράγμα, γι' αυτό παλαιά ο Επίσκοπος, μόνον αυτός λεγόταν «Ιερεύς». Για κάποια περιοχή, που για έξι χρόνια δεν είχε Επίσκοπο, «Δεσπότη» που λέμε, ο άγιος Κυπριανός, που μελετάμε, με πόνο γράφει για το κακό αυτό, λέγοντας ότι για έξι χρόνια η Επαρχία αυτή δεν έχει «Ιερέα».³

3. Άλλα εάν ο Επίσκοποι τελούσαν αυτοί μόνο παλαιά την θεία Λειτουργία, ποιό ήταν το έργο των πρεσβυτέρων, των ιερέων, που λέγουμε σήμερα; Οι ιερείς, αγαπητοί μου, τότε έκαναν την Κατήχηση των πορευομένων στο Βάπτισμα και γενικά είχαν αναλάβει το κήρυγμα του λόγου του Θεού. Άλλα, επειδή σε μία επισκοπή γινόταν μία μόνο θεία Λειτουργία, γιατί έτσι ήταν ο Επίσκοπος σ' αυτήν, που την τελούσε, συνέβαινε, λόγω διωγμών και λόγω γήρατος και λόγω μακρινών αποστάσεων, να μη μπορούν οι χριστιανοί να έλθουν στην μία Λειτουργία που τελούσε ο Επίσκοπος στο κέντρο. Γ' αυτό ο Επίσκοπος έδωσε την εντολή σε μερικούς ιερείς να πηγαίνουν στα μακρινά εκείνα μέρη και να τελούν αντ' αυτού την θεία Λειτουργία για τους εκεί χριστιανούς.

Έτσι δημιουργήθηκαν οι λεγόμενες «Ενορίες». Όμως για να μην ανεξαρτητοποιηθούν αυτοί οι ιερείς από τον Επίσκοπο, αλλά να έχουν πάλι μία λειτουργική ενότητα μαζί του, καθορίστηκαν αυτά τα τρία. (α) Ο Ιερεύς προτού να τελέσει την θεία Λειτουργία, πρέπει να κάνει μία μετάνοια στον θρόνο, που δεν είναι μετάνοια στον Δεσπότη Χρι-

στό – γι' αυτό και ο Ιερεύς δεν κάνει τον σταυρό του την ώρα εκείνη – αλλά είναι μετάνοια στον Επίσκοπο, τον οποίο θεωρεί νοητώς παρόντα. (β) Στην αγία Τράπεζα, όπου τελεί την θεία Λειτουργία, πρέπει να υπάρχει αντιμήνσιο με την υπογραφή του Επισκόπου, ωσάν ο Ιερεύς να έχει τον Επίσκοπο ενώπιόν του παρόντα. Και (γ) ο Ιερεύς στην ενορία που ευρίσκεται πρέπει να μην μονεύει τον Επίσκοπο της Επαρχίας: η μηνημόνευση αυτή δηλώνει την ενότητα μαζί του. Άλλα προσοχή! Αυτή η ενότητα του Ιερέως με τον Επίσκοπό του δεν σημαίνει ότι αυτός πρέπει να αναγνωρίζει και τα λάθη του Επισκόπου και μάλιστα όταν τα λάθη του είναι σε θέματα πίστεως και πατερικής γραμμής. Στην περίπτωση αυτή ο Ιερεύς όχι μόνο επιτρέπεται, αλλά και επιβάλλεται, αν είναι καλός Ιερεύς, να διαμαρτυρηθεί για το θέμα αυτό. Και πρέπει να πει στον Επίσκοπό του: «Από σένα, Δέσποτα, περιμέναμε να είσαι ο φύλακας της ποιμήνης σου. Και εσύ μας έφερες τον λύκο μέσα στην ποιμήνη; Εγώ στην Ενορία λέγω συχνά ότι οι Παπικοί είναι αιρετικοί, γιατί έτσι διαβάζω στα βιβλία των αγίων Πατέρων. Και μούφερες εδώ τον αιρετικό: Θα τον γιουχάρουν οι χριστιανοί και εγώ πρώτος μαζί μ' αυτούς!»

Χριστιανοί μου! Μαζί με το εκκλησιολογικό φρόνημα, που πρέπει να έχουμε, όπως μας λέγει ο άγιος Κυπριανός, «**Ο Επίσκοπος στην Εκκλησία και η Εκκλησία στον Επίσκοπο**», πρέπει να είμαστε και αγωνιστές για την πίστη μας, γιατί είναι υπουλά τα σχέδια των αιρετικών. Και σήμερα χειρότεροι από όλους τους αιρετικούς είναι οι Παπικοί και οι Οικουμενιστές. Προσοχή! Στώμεν καλώς!

**Με πολλές ευχές,
† Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως
Ιερεμίας**

1. Προς Εφεσίους 5,2: Προς Τραλλ. 7,2. Η ορολογία αυτή υπενθυμίζει την λέξη «θυσία» της «διδαχής».
2. Αποστολ. Παράδ. 3.
3. Επιστ. 66,5.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Ι.Μ. ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Με ανακοίνωσή του το Γραφείου Τύπου της Ιεράς Μητροπόλεως Καλαβρύτων και Αιγαίας
τη νέα έκδοση της Μητροπόλεως με τίτλο: ΘΑΥΜΑΤΑ -ΘΕΟΣΗΜΕΙΑ.

Συγκεκριμένα αναφέρει:

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια σελίδος:
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Εγκαίνια Πνευματικού Κέντρου Αγ. Βαρβάρας Ακταίου

Ολοκληρώθηκαν οι εκ βάθρων οικοδομικές εργασίες του παρακείμενου στον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας Ακταίου, οικήματος, το οποίο θα χρησιμεύει πλέον ως Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο.

Το χρόνιο λοιπόν αίτημα των ενοριτών έγινε πραγματικότητα και την Κυριακή 6 Οκτωβρίου στις 6.00 το απόγευμα, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος θα τελέσει τα εγκαίνια.

Θα πρέπει να αναφερθεί, ότι την δαπάνη του εν λόγω έργου, ανέλαβε εξ ολοκλήρου η οικογένεια Ανδρέου Μουτούση, εις μνήμη του υιού της Ιωάννη που εκοιμήθη πριν από 25 έτη σε νεαρά ηλικία.

Η δη Οκτωβρίου είναι η ημέρα της εκδημίας του Ιωάννη Μουτούση.

Την παραίτησή του υπέβαλε στο Διοικητικό Συμβούλιο του εν Πάτραις Παραρτήματος της Πανελλήνιας Ενώσεως Θεολόγων, ο Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου, Χρήστος Μπαλάσκας.

Ο καλός μας συμπολίτης θα ακολουθήσει τον μοναχικό βίο και ήδη διαμένει στην Ιερά Μονή Ομπλού, ως δόκιμος.

Ευχόμεθα να συνοδεύει ο Θεός τη νέα του διακονία.

ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Το απόγευμα της αυριανής Κυριακής 29 Σεπτεμβρίου στο νέο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Αγίας Σοφίας Πατρών (Δοϊράνης και Αγίας Σοφίας) και από ώρα 4.00 - 6.00 μ.μ., θα πραγματοποιηθεί συνάντηση καθηγητών φοιτητών με σκοπό την οργάνωση του Κοινωνικού Φροντιστηρίου της ενορίας κατά τη νέα σχολική περίοδο 2013 - 2014.

Στη συνάντηση αυτή, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν μέρος και οι μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι κατά την παρελθόντα σχολική περίοδο συμμετείχαν στα εν λόγω Φροντιστήρια της ενορίας περίπου εξήντα μαθητές, ενώ εφέτος θα ξεπεράσουν τα εκατό!

Οι Εκδόσεις "ΥΠΑΚΟΗ" σας προσκαλούν στο ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (Ριζάρι 2 Αθήνα) την Τετάρτη 9 Οκτωβρίου 2013 στις 6.30 μμ. για να παραστείτε στην παρουσίαση του μνημειώδους έργου της Μ. Αικατερίνης της Ρωσίας "ΕΙΣΗΓΗΣΗ" Εκτενή Εισαγωγή του π. Βασιλείου Βολούδακη

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

* Κάθε Κυριακή πρωί από 7.00 έως 10.00 π.μ. τελείται Όρθρος - Θεία Λειτουργία

* Κάθε Δευτέρα απόγευμα 19.00 έως 20.00 τελείται Ιερά Παράκλησης προς τον Άγιο Μεγαλομάρτυρα Ευφράιμ.

* Κάθε Τετάρτη από 19.00 έως 20.00 τελείται Ιερά Παράκλησης προς την Παναγία την Ιεροσολυμίτισσα

* Όλες τις Μεγάλες εορτές τελούνται οι Ιερές Ακολουθίες υπό του π. Γαβριήλ Χριστόπουλου

Επιτυχημένη εκδήλωση από τον εκπολιτιστικό σύλλογο «Παναγία η Γηροκομίτισσα»

Μικρασιάτικα 2013 στην πλατεία Γηροκομείου

«Μικρασιατικός Ελληνικός Πολιτισμός» ήταν το θέμα της ομιλίας του Λευτέρη Μαρινέλλη, ενώ ο έγινε παρουσίαση της πόλης Αλάτσατα της Μικράς Ασίας από την Μαριάννα Μαστροσταμάτη.

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση Μικρασιάτικα 2013 στην πλατεία Γηροκομείου, από τον εκπολιτιστικό σύλλογο «Παναγία η Γηροκομίτισσα». Η εκδήλωση περιελάμβανε:

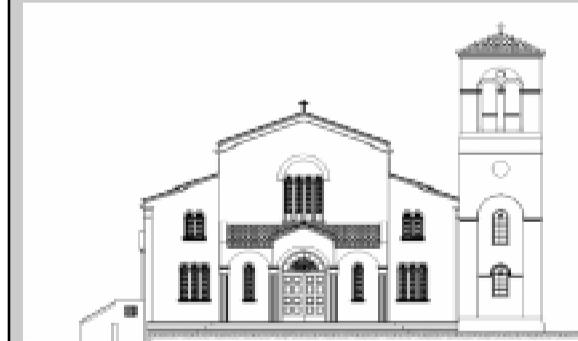
- Ομιλία του συγγραφέα Λευτέρη Μαρινέλλη με θέμα «Μικρασιατικός Ελληνικός Πολιτισμός»

- Αφιέρωμα στα Αλάτσατα της Μικράς Ασίας με την παρουσίαση της πόλης από την Μαριάννα Μαστροσταμάτη, Πρόεδρο του Συλλόγου Αλατσατιών Αθήνας και

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Σύλλογος Φίλων Ανεγέρσεως Ιερού Ναού Αγίου Αλεξίου, περιοχής Φιλοθέης Οβρυάς

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Με τις ευχές και τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, στην περιοχή Φιλοθέης Οβρυάς θα αναγερθεί περικαλλής Ιερός Ναός αφιερωμένος στον Άγιο Αλέξιο.

Για τον λόγο αυτό συνεστήθη Σύλλογος Φίλων Ανεγέρσεως του παραπάνω Ναού. Ο Σεβασμιώτατος, ορίσεις ως υπεύθυνο της ανεγέρσεως τον Πρεσβύτερο π. Παναγιώτη Θωμά (προϊστάμενο του Ιερού Ναού Αγίας Μαρίνης Πατρών).

Όσοι επιθυμούν και δύνανται, να ενισχύσουν υλικά το φιλόθεο αυτό έργο, ώστε να δοξάζεται και να υμνολογείται το όνομα του Πανάγαθου Θεού, μπορούν να καταθέτουν χρηματικό ποσό στον παρακάτω Τραπεζικό Λογαριασμό της Εθνικής Τραπέζης: 226/296201-25.

* ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΑ ΤΗΛ.: 2610.526675-2610.521885

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Ο ομιλητής κ. Λευτέρης Μαρινέλλης

της Ένωσης Μικρασιατών Βύρωνα

- Χορευτική παράσταση από το χορευτικό συγκρότημα του συλλόγου με χορούς από την Καππαδοκία.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με παρουσίαση Συμφωνιών τραγουδιών από το Μουσικό Εργαστήρι.

Επίσης υπήρχε έκθεση φωτογραφικού υλικού των πρώτων προσφύγων συνοίκων μας και μια μικρή λαογραφική έκθεση.

Ήταν μια εκδήλωση δομημένη εξαιρετικά και συγκροτημένη με ποικίλες παραμέτρους, που κατόρθωσαν με τον καλύτερο τρόπο να μεταγγίσουν στο κοινό μια συνοικική εικόνα και ατμόσφαιρα από Μικρά Ασία.

Παρέστη, ο Πρωτοσύγκελλος της Ι.Μ. Πατρών και Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Γηροκομείου, Αρχιμανδρίτης π. Συμέων Χατζής.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΒΟΛΟ - ΠΗΛΙΟ 12-13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Το Παράρτημα των εν Πάτραις της Πανελλήνιας Ενώσεως Θεολόγων, διοργανώνει διήμερη εκδρομή στις 12 και 13 Οκτωβρίου 2013, στο Βόλο - Πήλιο.

Μεταξύ των άλλων οι εκδρομίες θα έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν την Γυναικεία Ιερά Μονή Παναγίας Κάτω Ξένιας, την Ιερά Μονή Παναγίας Οδηγήτριας στην Μακρινήτσα, το Χιονοδρομικό Πηλίου κ.α.

ΤΙΜΗ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ 75 ΕΥΡΩ

Δηλώσεις συμμετοχής στην πρόεδρο του Συλλόγου κα Κόρδα Δημήτρα έως 30/09/2013. Τηλ. επικοινωνίας 2610 337347 - 6980258110

Προκαταβολή 40 ευρώ 4/10/2013 στα γραφεία του συλλόγου.

ΜΙΚΡΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Επικοινωνία τηλεοπτικού και απλότητης ωφελίου.
www.tigasmicrophones.gr
Ηλεκτρονικός όλεγχος και ρύθμιση ΔΙΦΡΕΑΝ,
όλων των μικροφωνικών εγκαταστάσεων

Εκκλησιαστικές Μικροφωνικές Εγκαταστάσεις

Εγκαθιστούμε, επισκευάζουμε και αναβαθμίζουμε κάθε μικροφωνική εγκατάσταση

Οι πελάτες εδώ και 35 χρόνια μας εμπιστεύονται με "κλειστά μάτια"

Νέες χαμηλές τιμές... νέα τεχνολογία... σταθερή ποιότητα

Έδρα : Πάτρα , Τσαμαδού 37, τηλ. 2610330005

6947429400

ΑΘΗΝΑ: Μιαούλη 5 , Ηλιούπολη

Email: tigas@tigas.gr

Συμπληρώθηκαν εφέτος 1460 χρόνια από τότε που συνεκλήθη στην Κωνσταντινούπολη επί αυτοκράτορος Ιουστινιανού Α' η 5η οικουμενική σύνοδος (μάιος και ιούνιος του 553), στην οποία συμμετείχαν 165 επίσκοποι. Με αφορμή αυτήν την επέτειο θα γίνη εδώ μία σύντομη αναφορά στην εν λόγω εκκλησιαστική σύνοδο, διότι οι αποφάσεις της παραμένουν σημαντικές και επίκαιρες. Καθώς μάλιστα στα νεώτερα χρόνια έχει παρατηρηθή ότι γενικώς το εκκλησιαστικό κίρυγμα ασχολείται όλο και λιγότερο με την Αγία Γραφή και με τα θέματα ορθοδόξου πίστεως, με τα οποία ασχολήθηκαν κατ' εξοχήν οι οικουμενικές σύνοδοι, μία υπενθύμιση της διδασκαλίας της εν λόγω συνόδου ίσως να είναι χρήσιμη.

Οι οικουμενικές σύνοδοι συνεκλήθησαν πρωτίστως και κυρίως για θέματα πίστεως, τα οποία αποσαφήνισαν και διερμήνευσαν ορθοδόξως, ενώ ταυτοχρόνως επέλυσαν και θέματα εκκλησιαστικής οργανώσεως και διοικήσεως που υπερέβαιναν τις αρμοδιότητες των τοπικών Εκκλησιών. Λόγω της διευρυμένης συμμετοχής επισκόπων και εκπροσώπων από όλες τις ορθοδόξες Εκκλησίες οι αποφάσεις τους έχουν αυξημένο κύρος και πανορθόδοξο χαρακτήρα, ισχύουν δε διαχρονικώς. Επειδή αντιμετώπισαν τους κινδύνους των αιρέσεων, πολεμήθηκαν λυσσαδώς από τους διάφορους αιρετικούς, και αυτός είναι ο κυριώτερος λόγος, σε συνδυασμό βέβαια και με τις πολλαπλές ιστορικές περιπέτειες του γένους, που σήμερα δεν σώζονται τα πρακτικά των πέντε πρώτων οικουμενικών συνόδων παρά μόνον οι όροι τους, οι κανόνες τους και κάποια ακόμη αποστάσματα. Ειδικά τα πρακτικά της 5ης οικουμενικής συνόδου είναι από τα πιο άγρια κατεστραμμένα και παραπομένα, σε σημείο ώστε να υπάρχη σύγχυσι και διαφωνία ανάμεσα στους ερευνητές για το ποιό ακριβώς ήταν το έργο της και οι αποφάσεις της. Τα μεν ελληνικά κείμενα που έχουν διασωθή είναι ελάχιστα λείψανα των πρακτικών της, τα δε λατινι-

Η 5η Οικουμενική Σύνοδος

του Διονυσίου Ανατολικώτου*

κά τους «μεταφράσματα» (που παρουσιάστηκαν προ ετών και σε νεοελληνική μετάφραση με μία αξιόλογη έκδοση) είναι σοβαρά αλλοιωμένα και παραχαραγμένα σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην υπάρχῃ σ' αυτή η παραμικρή νύξ για θέματα που γνωρίζουμε από τους εκκλησιαστικούς ιστορικούς ότι αποτέλεσαν κύριες εργασίες της εν λόγω συνόδου. Απόδειξις τούτου είναι και το ότι η 5η σύνοδος αποτελεί την μοναδική περίπτωση οικουμενικής συνόδου της οποίας δεν μας έχει σωθή ο «δογματικός όρος»!

Αξόπιστες πληροφορίες για το έργο της 5ης συνόδου αντλούμε από άλλες έγκυρες πηγές. Επι παραδείγματι η 6η οικουμενική σύνοδος (680/681), της οποίας τα πρακτικά σώζονται ακέραια, δηλώνει: «Η πέμπτη αγία σύνοδος συγκλήθηκε στην Κωνσταντινούπολι κατά των Θεοδώρου Μοψουεστίας, Ωριγένου, Διδύμου, και Ευαγρίου». Το 859 ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φώτιος ο μέγας γράφει τα εξής: «Η πέμπτη οικουμενική σύνοδος απέκοψε και αποτέφρωσε τελείως τα καταστροφικά για τους γεννήτορές τους αναρριπτιζόμενα μιαρά δόγματα και αποκυήματα του δυσσεβούς Νεστορίου, που διετέλεσε άθεος ιεράρχη της βασιλεύουσας, και του Θεοδώρου του ακόμη πιο άθεου επισκόπου Μοψουεστίας. Κατεδίκασε η σύνοδος και αυτούς (τους αιρεσιάρχες) αλλά και όσους αρρώστησαν από την ίδια ματαιοφροσύνη με αυτούς. Και όχι μόνον αυτούς αλλά επίσης κατακομάτισαν και θέρισε τελείως και τους Ωριγένη Δίδυμον και Ευάγριον, οι οποίοι εξέπεσαν στον έσχατο βυθό της αθεότητος από συλλογισμούς ειδωλολατρικών φρονημάτων και από την ασύνετη γνώμη τους. Διότι έπλασαν μύθους για δήθεν βαθμούς και ελαττώσεις της θεότητος, για προϋπάρχεις των ψυχών, υποστήριξαν οι ίδιοι την ροπή των ψυχών προς το θείον και κατόπιν την απόρροιά τους και δάφορες εκπτώσεις [από το θείον], ισχυρίζονταν ότι οι ψυχές μεταγγίζονται και μεταβάλλονται σε διάφορα και πολυειδή σώματα, εμιθολόγησαν και ερραφώδησαν με αθυροστομία το τέλος των κολάσεων και την αποκατάσταση των διαμόνων: όλα αυτά ήταν το αιγιαλιστικό ρέψυμό τους».

Οι μαρτυρίες αυτές της 6ης συνόδου και του Φωτίου για την 5η οικουμενική και το έργο της είναι ιδιαιτέρως σημαντικές, τόσο διότι εκείνη την εποχή διασώζονταν ακόμη στο πατριαρχείο τα πρακτικά της συνόδου (στο πρωτότυπο ελληνικό κείμενο), όσο και διότι, ως γνωστόν, ο Φώτιος είναι ένας από τρεις μεγαλειτέρους χριστιανούς επιστήμονες και ερμηνευτές των ελληνικών κειμένων και γραμμάτων, η δε φιλολογική του ακρίβεια και οξύνοια είναι θαυμαστή ανά τους αιώνες. Επομένως είναι αναμφίβολον ότι η σύνοδος αυτή κατεδίκασε εκτός από τον Θεόδωρο, που ήταν ο διδάσκαλος του Νεστορίου στην ομώνυμη αίρεση, και τον Ωριγένη και τον αλληγοριστή Διδύμο τον τυφλό και τον Ευάγριο, έστω και αιντανά στα ονόματά τους δεν υπάρχουν στα σημερινά ελληνόγλωσσα λείψανα των πρακτικών ούτε φυσικά στις νοθευμένες λατινικές παραφράσεις των. Διότι οι αιρεσιφρονες δύτικοι θεωρούν σπουδαίους διδασκάλους τον Ωριγένη και τους άλλους δύο αλληγοριστάς και ωριγενιστάς, και φρόντισαν να εξαφανίσουν τα ονόματά τους από τις καταδικαστικές αποφάσεις της πέμπτης συνόδου.

Ο προαναφερθείς αιρετικός Ευάγριος δεν είναι άλλος από τον γνωστό ασκητή Ευάγριο τον «Ποντικό» (τον Πόντιο δηλαδή), του οποίου τα κείμενα ακόμη και σήμερα αποτελούν θαυμαζόμενο ανάγνωσμα των χριστιανών στην συλλογή της «Φιλοκαλίας» (Βενετία 1782), όπου ο καταδικασμένος και αναθεματισμένος από οικουμενική σύνοδο Ευάγριος αποκαλείται «σοφός» και «ελλόγιμος» (σ. 39) και «θείος» (σ. 1068). Προξενεί αλγεινή εντύπωση το ότι οι ορθόδοξοι ερανίστηκαν της βενετσιάνικης εκδόσεως της Φιλοκαλίας στο σύντομο βιογραφικό που προτάσσουν για τον Ευάγριο φροντίζουν μόνον να τον εγκωμιάζουν, ενώ αποκρύπτουν από τον αναγνώστη την επί αιρέσει καταδίκη του· ευτυχώς ότι ο μακαριστός λόγιος μοναχός Θεόκλητος ο Διονυσιάτης γράφοντας κάποια εισαγωγικά σχόλια του για την νεοελληνική μετάφραση αυτών των κειμένων φρόντισε να αναπληρώσῃ αυτήν την σοβαρή παράλειψη.

Η 5η σύνοδος κατεδίκασε επίσης και ωρισμένα νεοστοιχιζόντα κείμενα άλλων συγγραφέων, ενώ λέγεται ότι δεν εξέδωκε κανόνες όπως οι προηγούμενές της οικουμενικές σύνοδοι. Για το τελευταίο πάντως δεν μπορούμε να είμαστε απολύτως βέβαιοι, αφού τα πρακτικά της πολύ νωρίς παραπομπήθηκαν, νοθεύτηκαν και καταστράφηκαν, όπως ήδη ελέχθη, οπότε αν είχε διατυπώσει και κανόνες, αυτοί χάθηκαν. Χαρακτηριστικό επίσης είναι το γεγονός ότι τον 17ο αιώνα ανακαλύφθηκε ελληνικό χειρόγραφο στην βιβλιοθήκη της Βιέννης με αποφάσισης της 5ης συνόδου κατά των ωριγενιστικών κακοδοξιών, οι οποίες μέχρι τότε ήσαν άγνωστες και δεν αναφέρονταν από καμμία άλλη πηγή (εκδόθηκαν για πρώτη φορά το 1679). Έτσι συνολικά έχουν διασωθεί 29 δογματικές αποφάσεις («κεφαλαία»), με τις οποίες η σύνοδος διεκρίνει ασυμβίβαστες προς την ορθόδοξη πίστη τις διάφορες αιρετικές ιδεολογίες. Στην συνέχεια παρατίθεται μία μικρή επιλογή από αυτές τις δογματικές αποφάσεις της 5ης οικουμενικής συνόδου σε απλή μετάφραση χωρίς ιδιαίτερες αξιώσεις.

— «Όποιος δεν ομολογεί του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος την μία φύσι (δηλαδή μία ουσία) και την μία δύναμι και εξουσία, και ότι η ομοούσια Τριάδα προσκυνείται ως μία θεότητα με τρεις υποστάσεις – ήγουν τρία πρόσωπα –, αυτός ας είναι ανάθεμα (= απόβλητος από την εκκλησία). Διότι ένας Θεός υπάρχει και Πατήρ, από τον οποίο έγιναν τα πάντα, και ένας Κύριος Ιησούς Χριστός, δια του οποίου έγιναν τα πάντα, και ένα Πνεύμα άγιον, με το οποίο έγιναν τα πάντα».

— «Όποιος ισχυρίζεται ότι άλλος είναι ο Θεός Λογος που θαυματούργησε και άλλος ο Χριστός που έπαθε, ή λέγει ότι ο Θεός Λογος συνυπάρχει με τον Χριστό που έγινε εκ γυναικός, ή ότι υπάρχει σ' αυτόν ως άλλο πρόσωπο μέσα σε άλλο πρόσωπο, αλλά δεν ομολογεί ότι αυτός ο ένας Κύριος μας Ιησούς Χριστός είναι ο του Θεού Λογος που σαρκώθηκε και ενανθρώπησε και ότι δικά του είναι και τα θαύματα και τα πάθη, τα οποία εκουσίως υπέμεινε κατά την ανθρώπινη φύσι, αυτός ας είναι απόβλητος».

— «Όποιος ισχυρίζεται ότι με το να προσκυνούμε τον Χριστό και ως προς τις δύο φύσεις, εισάγονται από αυτό και δύο προσκυνήσεις, μία ιδιαίτερη για τον Θεό Λόγο και μία ιδιαίτερη για τον άνθρωπο, ή όποιος προσκυνεί τον Χριστό με τέτοιον τρόπο, ώστε να ομολογή τις αλλοκοτες απόφειρες ότι γίνεται αναίρεσης της ανθρωπίνης φύσεως ή σύγχυσης ή μία φύσις (δηλαδή ουσία) της θεότητος και της ανθρωπότητος που ενώθηκαν, αλλά δεν λατρεύει με μία προσκύνηση τον ενανθρωπήσαντα Θεόν Λόγο μαζί με την δική του ιδιαίτερη ανθρώπινη φύσι, αυτός ας είναι απόβλητος».

— «Όποιος δεν αναθεματίζει τον Άρειο τον Ευνόμιο τον Μακεδόνιο τον Απολινάριο τον Νεστόριο τον Ευτυχή και τον Ωριγένη μαζί με τα ασεβή συγγράμματά τους και όλους τους άλλους αιρετικούς που καταδικάστηκαν και αποβλήθηκαν από την αγία καθολική και αποστολική εκ

**BYZANTIO - ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ**
Του Λευτέρη Μαρινέλλη
(εκπαιδευτικού - συγγραφέως)

**ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΚΩΝ ΑΛΠΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΩΝ ΗΓΕΜΟΝΙΩΝ**

Η πιο σημαντική προσωπικότητα του Πόντου στην Εκπαίδευση υπήρξε αναμφίβολα, ο δάσκαλος σεβαστός **Κυμινήτης** από τα Κύμινα του Πόντου. Είχε μάθει χρόνια τα πρώτα γράμματα στη Τραπεζούντα και τη Μεγάλη του Γένους σχολή στην οποία χρημάτισε και διευθυντής για κάποια χρόνια. Οι μαθητές του στελέχωσαν την Ελληνική Σχολή της Μόσχας που ίδρυσε ο Πατριάρχης Μοσχοβίων Νίκων. Το 1682 τον διώξανε από την Πατριαρχική Ακαδημία της Πόλης και η Ελληνική Σχολή της Μόσχας τον κάλεσε και τον παρεκάλεσε ν' αναλάβει τη δική της διεύθυνση. Ο Κυμινήτης προτίμησε να επιστρέψει στον Πόντο. Οι Τούρκοι είχαν αποσπάσει το μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Φιλίππου από την Τραπεζούντα το 1665 και το είχαν κάνει τζαμί και η ζωή των κατοίκων είχε καταντήσει μαρτύριο. Τα παιδιά εδιδάσκοντο λιγοστά γράμματα από ιερείς και μοναχούς από το ψαλτήρι και άλλα εκκλησιαστικά βιβλία και οι μεγάλοι αναχωρούσαν για τη Σαμψούντα, την Κερασσούντα, τη Ρωσία και τη Βλαχία ή την Τρανσυλβανία.

Ο Δοσίθεος Νοταράς Πατριάρχης Ιεροσολύμων όταν επισκέφθηκε κάποιες εκκλησίες και καμπαναριά διαπίστωσε πως «ουδείς χριστιανός υπήρχε εν αυταῖς».

Ο Κυμινήτης αποφάσισε να ιδρύσει το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας για να μάθουν τα παιδιά γράμματα και δίαυτην' αγωνιστεί μαζί τους γιατί αυτά ήταν τα μοναδικά όπλα που κατείχε. Το φροντιστήριον αυτό στεγάστηκε σε κάποιο μετόχι της μονής Σουμελά και άρχισε τον αγώνα του εναντίον των Προτεσταντών και Καθολικών που επιχειρούσαν πολυτρόπως να προστηλυτίσουν τον δοκιμαζόμενο πληθυσμό των Ορθοδόξων του Πόντου.

Πέθανε το 1702 και αντικαταστάθηκε από τον Κύπριο ιατροφιλόσοφο **Μάρκο Πορφυρόπουλο**. Δεν ήταν όμως μόνο ο Πόντιοι που μετανάστευαν. Χιλιάδες άλλοι Έλληνες κατέφθαναν από διάφορα μέρη των νησιών του Αιγαίου κυρίως στις ηγεμονίες που σαν μαγνήτης τους τραβούσε η αναφανόμενη τότε αναγέννηση των γραμμάτων υπό την καθοδήγηση πεφωτισμένων ηγεμόνων, που τους συνέδραμαν Έλληνες λόγιοι και βοηθούσε σημαντικά η αίσθηση της Ελευθερίας και η απαλλαγή από τον βαρύτατο ζυγό των Τούρκων. «Άλλωστε τα πνευματικά κέντρα της Ορθοδοξίας, τα μοναστήρια του Αγίου Όρους, της Πάτμου, του Σινά, η Πετροτζονίτισσα της Ροδόπης και η Σουμελά στον Πόντο, ενθάρρυναν την κίνηση και συχνά μάλιστα με συστατικές επιστολές έστελναν, με δικά τους ξέσδα ή με συστατικές επιστολές προς τους ομογενείς άρχοντες, τα νέα παιδιά που έδειχναν ενδιαφέρον και ξεχώριζαν από τους συνομήλικούς του να σπουδάζουν στις πριγκιπικές Ακαδημίες, να έλθουν στα ηγεμονικά μοναστήρια, να έλθουν σε επαφή με τις μεγάλες πνευματικές φυσιογνωμίες που ανήκαν στον κύριο του Χρύσανθο Νοταρά στο ίασε και του Γεωργίου Τραπεζούντιο στο Βουκουρέστι – να μελετήσουν το νεοβιζαντινό δίκαιο με βάση τα Ορθόδοξα πρότυπα, ώστε επιστρέφοντας στους τόπους τους ή σε άλλες περιφέρειες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας να γίνουν αυτοί ταγοί του υπόδουλου γένους. Μακεδόνες και Θρακιώτες, Αιγαιοπελαγίτες και Κύπριοι, Θεσσαλοί και Πελοποννήσιοι, Μικρασιάτες

από τα παράλια της Καππαδοκίας αλλά και Έλληνες από την Τουρκοκρατούμενη Συρία, την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο κατέφθαναν στο ίασι και στο Βουκουρέστι, στα μεγάλα μοναστικά κέντρα και συγκροτήματα που διέθεταν βιβλιοθήκες, τυπογραφεία κι όπου αλλού μπορούσαν να βρουν κάποια δουλειά, που να τους έφερνε σε επαφή με τα γράμματα και ύστερα γίνονται παιδαγωγοί της ντόπιας οριστοκρατίας ή οικοδιδάσκαλοι, βιβλιοθήκαριοι σε μοναστήρια, σε ιδωτικές βιβλιοθήκες, αντιγραφείς, επιμελητές εκδόσεων, σύμβουλοι ηγεμόνων και γραμματείς της αυλής προσφέροντας ανεκτίμητες Υπηρεσίες στο Γενούς».

Ένα από τα πιο ανήσυχα πνεύματα που πέρασε από τις πριγκιπικές Ακαδημίες ήταν ο ίωσηπος Μοισιόδοξος που μετέφερε το Ελληνικό πνεύμα μέσα και έξω από τα σύνορα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αυτή λοιπόν η έχωριστη φυσιογνωμία μετείχε της Ελληνικής Παιδείας, ήξερε καλά την Ελληνική διασπορά και υποστήριζε τις φυσικές επιστήμες και βοήθησε και έπεισε όλους να ενισχύσουν την έκδοση της «Ιστοριογραφικής περιγραφής της Επαρχίας Φιλιππούπολεων» (σημερινού Πλόβιτη) του Γεωργίου Τσουκαλά τριάντα εννιά «εντυμότατοι Κύριοι» της Φιλιππούπολεως προαγόρασαν 442 αντίτυπα του βιβλίου. Στους φιλόμουσους συνδρομητές προστέθηκαν και άλλοι 40 από τη Στενήμαχο, 224 από το Κεφαλοχώρι Αμπελήνος της Ροδόπης και 22 από το Τριποχώριον. Συνολικά λιόπιτνο προπουλήθηκαν 528 βιβλία και με τον τρόπο αυτόν κατέστη δυνατή η έκδοση της κυκλοφορίας του. Εντονότατη πολιτιστική δράση ανέπτυξαν ομοίως οι σύλλογοι, οι λέσχες και οι φιλανθρωπικές αδελφότητες που ίδρυσαν στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και σε πόλεις με μικρότερους πληθυσμούς. «Ο Ελληνικός Σύλλογος Φιλομούσων Φιλιππούπολεων» επεξέτεινε τη μορφωτική του δράση στη Στενήμαχο και στα ορεινά χωριά της Ροδόπης (βόρεια Θράκη). Παράλληλα ίδρυθηκαν αντίστοιχα σωματεία σε περιφερειακές πόλεις της ανατολικής Θράκης όπως «ο Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος Σαράντα Εκκλησιών», «Ο Μουσικοφιλής Σύλλογος Αρκαδιουπόλεως» και ο «Ορφεύς» στο Σκοπό, το 1872, «η Πρόδοος» στο λιμάνι Βασιλικού της περιοχής της Σωζόπολης το 1875.

Κι ενώ η Βυζαντινή Αυτοκρατορία των Παλαιολόγων ακολουθούσε τη φυσική εξέλιξη των πραγμάτων, μεταβάλλοντας τους θεσμούς και τη συνήθεια, η Αυτοκρατορία των Κομνηνών διατήρησε τους θεσμούς της Κομνήνειας επιγράφοντας ομως σύγχρονους Κωνσταντινοπολίτους τρόπους.

Έτσι οι Μεγάλοι Κομνηνοί υπενθύμιζαν την αυτοκρατορική τους καταγωγή και τόνιζαν την πηγή της έμπνευσής τους από το λαμπρό παρελθόν. Παράλληλα ενδυνάμων τη θέση τους κάνοντας γάμους, άλλοτε με Παλαιολογίνες και άλλοτε με πριγκιπίσσες Γεωργιανές, κι ο κάθε γάμος έδειχνε ποια από τις δύο φατριές της Τραπεζούντας είχε επιβληθεί στον Αυτοκράτορα. Γιατί πράγματι υπήρχαν μέχρι το τέλος δυο έντονα εκφρασμένες τάσεις: η φιλοκωνσταντινοπολίτη και η φιλογεωργιανή.

Γάμοι και ίντριγκες λοιπόν, δυναμικές Παλαιολογίνες αλλά και δυναμικές Γεωργιανές, ηρωικοί Αυτοκράτορες που οδήγησαν τον στρατό σε νικηφόρες μάχες εναντίον των Σελτζούκων και ανήμποροι ηγέτες που αφέθηκαν στα χέρια των συμβούλων τους, αριστοκράτες και εκκλησιαστικοί παράγοντες με ζωηρότατα πνευματικά εν-

Δύο χιλιάδες εξακόσια χρόνια προσφοράς

διαφέροντα, που προώθησαν τις φιλοσοφικές σχολές και τα καλλιτεχνικά εργαστήρια των μεγάλων μοναστηριών γύρω από την Τραπεζούντα (τα μαθηματικά και η αστρονομία ήταν και πάλι στις δόξες τους τον 14^ο αιώνα και ο κύκλος των τραπεζουντίων αστρονόμων έσπερασε σε φήμη κι αυτούς ακόμα τους κωνσταντινοπολίτους κύκλους) αλλά και ανώτατοι κρατικοί υπάλληλοι που ασχολούνταν με τα οικονομικά θέματα και έβρισκαν τρόπους συνεργασίας με τους Μογγόλους, οι οποίοι κατείχαν, από το 1243, ολόκληρη την ασιατική ενδοχώρα.

Μέχρις ότου τα πάντα καταργήθηκαν και αλώθηκαν το 1453 από τον πορθητή Μωάμεθ και τη μεγάλη καταστροφή του 1922 που ήταν ακόμη χειρότερη από την πρώτη. Γία αυτήν όμως, την τελευταία, θα γίνει λόγος αργότερα από τις στήλες που μας φιλοξενούν, αφού προηγηθούν άλλα στοιχεία για τη δράση του Πατριαρχείου στη διάδοση της Ελληνικής Παιδείας στα πέρατα του γνωστού τότε κόσμου της εποχής που εξιστορούμε.

Γράφει σχετικώς ο **Εμμανουήλ Ι. Γεδεών** στο βιβλίο του: «Ιστορία των του Χριστού πενήντων στη σελίδα 122 του Β' Τόμου, έκδοσης Μ.Ι.Ε.Τ., τα εξής

«Εις τα «χρονικά της πατριαρχικής ακαδημίας» διέπειπτε περί τινας ελληνικών εν Ανατολή σχολείων ολίγας, αλλά χρησίμους ειδήσεις, επί τη βάσει πατριαρχικών κωδίκων, παρέταξα δε σχολεία γνωστά τε και άγνωστα 50 σχέδον. Αβάσου, Αγχάλου, Αίνου, Ανδρονίκου (Καισαρείας), Βεσικτάς, Βλάγκας, Βλάχα – Σεραγίου, Βρυσούλλων, Γανοχώρων, Εδιρνέαπι, Έξ Μαρμάρων, Εφέσου, Ιθάκης, Κερμήρας (Καισαρείας), Κίου, Κλινοβού (Σταγανό), νέας Εφέσου, Μεγάλου Ρεύματος, Μεσημβρίας, Μεσολογγίου, Μεθύμηνης, Μιτιλήνης, Μυστρά, Μονεμβασίας, Μουδανίων, Μουχλίου, Μυριοφύτου, Νάξου, Ναυπλίου, Νεβ - Σεχίρ (Καισαρείας), Νεοχωρίου, Νημίτζας, Νικομηδείας, Ξηροκρήνης, Ορτάκιοι, Περγάμου, Προύσης, Ραιδεστού, Σάμου, Σαντορίνης, Σηλυβρίας, Σινώπης, Σωζοπόλεως, Ταβλοσούν (Καισαρείας), Ταταύλα, Τούζλων, Τούλη (ιδιωτική εν Φαναρίω), Φιλαδελφείας (Αλασέρη), Χρυσούπολεως, Ψαμμαθία**. Τούτων πατριαρχικά τί

"Ένα πολιτιστικό ταξίδι από την Ελλάδα στην Τουρκία"

Στις 21 και 22 Σεπτεμβρίου 2013 πραγματοποιήθηκε στη Κωνσταντινούπολη και συγκεκριμένα στις εγκαταστάσεις της Θεολογικής σχολής της Χάλκης ημερίδα και συναυλία για την ελληνική και τουρκική μουσική με θέμα: "Ένα πολιτιστικό ταξίδι από την Ελλάδα στην Τουρκία".

Τη πρώτη μέρα Σαββάτο από τις 2.30 μ. μ. έως τις 7.30 μ.μ. έγινε ημερίδα με ομιλίες από οκτώ μουσικολόγους Τούρκους και Έλληνες μεταξύ αυτών ομιλητής και ο συμπολίτης μας Πρωτοψάλτης και καθηγητής Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής κ. Δημήτριος Γαλάνης, ο οποίος ανέπτυξε την εργασία του: "Εκκλησιαστική οκτωηχία, παραγόμενοι κλάδοι - μικτοί ήχοι αυτής".

Ως παράλληλη δραστηριότητα την επόμενη μέρα Κυριακή πραγματοποιήθηκε μια ιδιαίτερη συναυλία με τη συμμετοχή της Ελένης Τσαλιγοπούλου, Κων/νου Θωμαΐδη, Mustafa Dogan Dikmen, Engin Arslan και Βασιλικής Παπαγεωργίου καθώς τους πλαισιώσεις η 30μελής Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων "Θανάσης Τσιπινάκης" του Δήμου της Πάτρας υπό την διεύθυνση του μαέστρου κ. Στάθη Σούλη και η 10μελής ορχήστρα λόγιας οθωμανικής μουσικής "Bosphorus". Ιδιαίτερη συμμετοχή με την ορχήστρα είχε ο συνθέτης Γεώργιος Ανδρέου στο πιάνο και ο παραδοσιακός κλαρινετίστας Μάνος Αχαλινωτόπουλος.

* Στις εν λόγω εκδηλώσεις έδωσε το παρών ο Δήμαρχος κ. Ιωάννης Δημαράς και Αντιδήμαρχοι της πόλεως των Πατρών.

ΕΚ ΤΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΛΑΝΗΣ

Ο Σεβασμιώτατος κ.κ. Χρυσόστομος στην Αγία Μαρίνα Πατρών

Τον Ιερό Ναό της Αγίας Μαρίνης Πατρών επισκέφθηκε αρχές της εβδομάδος ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, με σκοπό την επίβεψη των εξωτερικών έργων επιχρισμάτων του περικαλλούς Ναού που είναι ένα πραγματικό στολίδι για την συνοικία Μακρυγάννη της πόλεως μας.

Ο Σεβασμιώτατος ήτοι ιδιαίτερα ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα των εργασιών και συνεχάρη τον προϊστάμενο του Ναού π. Παναγιώτη Θωμά, μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου που ήσαν παρόντα, καθώς, και τον εργολάβο που ανέλαβε τον τομέα αυτό των εργασιών. Έδωσε δε, κατευθυντήριες συμβουλές για τις λοιπές εργασίες.

Ως γνωστόν, ο Ναός της Αγίας Μαρίνης είναι ο πρώτος Ναός που θεμελιώθηκε επί Αρχιερατείας του, το ίδιο έτος της ενθρονίσεώς του στην Ι.Μ. Πατρών.

ΛΑΖΑΡΟΣ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΡΑΗ 11-13 ΠΑΤΡΑ (ΕΝΑΝΤΙ Ι.Ν. Αγ. ΑΝΔΡΕΑ)

Τηλ. & Fax: 2610 314.320

Διορθόδοξη Αντιαιρετική Συνάντηση στη Βουλγαρία

Δημητριάδος Ιγνάτιος: «Αιρετικές και παραθρησκευτικές ομάδες αλωνίζουν στις χώρες μας»

Πραγματοποιήθηκε (19-22/9) η ΣΤ' Συνάντηση του Διορθοδόξου Δικτύου Πρωτοβουλιών Μελέτης Θρησκειών και καταστροφικών λατρειών στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου - Χατζηδήμοβο Νευροκοπίου Βουλγαρίας, με γενικό θέμα: «Πρακτικοί τρόποι ποιμαντικής, κοινωνικής και νομικής αντιμετώπισης των λατρειών - αιρέσεων».

Η Συνάντηση φιλοξενήθηκε από τον Σεβ. Μητροπολίτη Νευροκοπίου κ. Ναθαναήλ, υπό την αιγίδα της Εκκλησίας της Βουλγαρίας. Στη Συνάντηση συμμετείχαν περισσότεροι από 100 σύνεδροι – εκπρόσωποι όλων, σχεδόν, των Ορθοδόξων Εκκλησιών: του Οικουμενικού Πατριαρχείου, των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιόχειας, Ιεροσολύμων, Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, των Εκκλησιών Κύπρου, Ελλάδος, Πολωνίας, Αλβανίας και Ουκρανίας, και πολλών Ορθοδόξων Πρωτοβουλιών που ασχολούνται με τα θέματα των νεοφανών αιρέσεων. Την Ιερά

μας, τονίζοντας την ανάγκη και νομικών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπισή τους: «Η ποιμαντική εμπειρία πολλών εντεταλμένων από την δραστηριότητα τέτοιων φαινομένων είναι πολύτιμη και απαραίτητη για όλους μας, ιδιαίτερως δε η νομική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων θα μας διαφωτίζει τους περισσότερους».

Όλοι γνωρίζουμε τη σοβαρή έλλειψη σχετικής νομοθεσίας που υπάρχει στις χώρες του Ανατολικού λεγομένου μπλοκ, αλλά, δυστυχώς, και στην Ελλάδα, παρόλα τα ψηφίσματα του Συμβουλίου της Ευρώπης και τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την μέριμνα που πρέπει να δείχνει το κάθε Μέλος –Κράτος για τη δραστηριότητα των σεκτών. Εντούτοις, πλειάδα αιρετικών και παραθρησκευτικών ομάδων

Προκύπτει, επομένως, αμεσότερη η ανάγκη να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των παραβάσεων των καταστροφικών λατρειών, που εν πολλοίς είναι ίδια σε κάθε χώρα, καθόσον οι συνέπειες δεν είναι μόνο θρησκευτικοί προσανατολισμού, αλλά παραβιάζονται κατάφωρα τα συνταγματικά δικαιώματα του ατόμου, με τραγικά αποτελέσματα για το ανθρώπινο πρόσωπο και την ελευθερία της συνειδήσεώς του...»

Στο Μήνυμά του, επίσης, ο κ. Ιγνάτιος ενημέρωσε τους συνέδρους για τις πρωτοβουλίες της Τοπικής μας

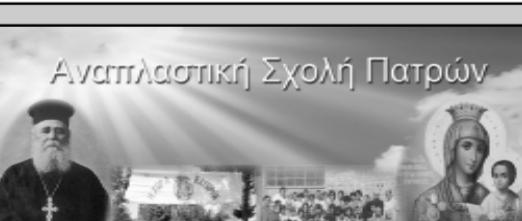
Εκκλησίας ως προς την αντιμετώπιση του σύγχρονου σκηνικού των αιρέσεων, κάνοντας αναφορά στη λειτουργία του Αντιαιρετικού Γραφείου, στο Αντιαιρετικό Σεμινάριο Στελεχών Νεότητος σε θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας, στα τριήμερα σχετικά Ιερατικά Σεμινάρια, όσο και στην ΚΕ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη εντεταλμένων Ιερών Μητροπόλεων για θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας, η οποία θα φιλοξενηθεί στο Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, υπό την αιγίδα της Ιεράς Συνόδου και θα έχει θέμα «Το πρόβλημα της ασθενείας, αιρετικές και αποκρυφιστικές προσεγγίσεις».

Μητρόπολη Δημητριάδος εκπροσώπησαν ο π. Κων/νος Φλάκης και ο π. Αλέξανδρος Γκάστης, Εφημέριοι του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Βόλου.

Κατά την διάρκεια της Συνάντησης αναγνώσθηκε Μήνυμα του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου, ο οποίος επισήμανε, μεταξύ άλλων και τις κοινωνικές επιπτώσεις από την δράση των ποικιλώνυμων αιρέσεων και καταστροφικών λατρειών στην εποχή

αλωνίζουν, κυριολεκτικά, τις χώρες μας, προκαλώντας, πολλές φορές, κοινωνικές συγκρούσεις καθώς και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι Κυβερνήσεις όμως και τα Κοινωνίατα μέχρι τώρα δεν έχουν επιδείξει κανένα ενδιαφέρον και χαρακτηρίζουν χωρίς ιδιαίτερη προσοχή πολλές σέκτες ως «αφιλοκερδή σωματεία» ή φιλοσοφικές, πολιτιστικές και ανθρωπιστικές οργανώσεις.

Οι εγγραφές στο νηπιαγωγείο

Όπως ανακοινώθηκε από την Αναπλαστική Σχολή Πατρών, ξεκίνησαν οι εγγραφές παιδιών για το νηπιαγωγείο της Σχολής (Ιωνίας 47).

Μέσα σ' ένα περιβάλλον εκκλησιαστικό και ειδικά διαμορφωμένο για μικρά παιδιά, οι μικροί μας φίλοι γνωρίζουν για τον Χριστό, και ταυτόχρονα ψυχαγωγούνται μαθαίνοντας χρήσιμα πράγματα.

Ζητείστε πληροφορίες στα τηλ: 2610-325244 και 2610-221934.

Τώρα μπορείς με ένα μόνο τηλεφόνημά σου να παραγγέλεις τη σφραγίδα της φρεγανίας σε όποια καλύτερη περιόδο της χρονιάς. Απόλειτης ή περιορισμένης παραγωγής, πιστής παραγωγής αυτοματώματος σε όλα τα μεγάλη, μηχανικές σφραγίδες τάσης, σε όσες γραμμές ωφελεί το κείμενο.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΑΥΘΗΜΕΡΟΝ ΣΤΟ ΧΛΡΟ ΣΑΣΤΗΛΕΦΩΝΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ: 6946 151077

Ξεκίνησαν οι εγγραφές στο Παιδικό Σταθμό της Ι.Μ. Πατρών

Με την έναρξη του νέου Εκκλησιαστικού Έτους, την 1η Σεπτεμβρίου, ξεκίνησαν οι εγγραφές στον Παιδικό Σταθμό της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών που βρίσκεται στην ενορία Εγλυκάδος.

Οποιος γονιός θέλει να φέρει το παιδί του σε αυτό το μοναδικό φυσικό περιβάλλον, με τις πιο σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις, μπορεί να επικοινωνήσει με την Γραμματεία του Σταθμού στο τηλέφωνο 2610/220383 και ώρες από 8.00 π.μ. έως 14.00.

Ο ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ ΣΟΦΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣ

Ο Καισαρείας Αρέθας

1. Από τις μεγάλες μορφές της χριστιανικής και της κλασσικής γραμματείας, με μεγάλη συμβολή στην αναγέννηση των ελληνικών γραμμάτων στο Βυζάντιο, είναι ο επίσκοπος Καισαρείας της Καππαδοκίας, Αρέθας ο Πατρεύς. Γόνος επιφανούς και πολυμελούς οικογενείας, εγεννήθη στην Πάτρα περί το 850, όπου και εδιδάχθη τα πρώτα γράμματα. Περί του τόπου καταγωγής του ομιλεί ο ίδιος, υπογραφόμενος «Αρέθας Πατρεύς», ενώ σε ιδιόγραφο σημείωμά του, αναφερόμενος πάλι στον τόπο της καταγωγής του γράφει: «Περὶ Πατρῶν του τῆς εμής γενέσεως Αρέθα αρχιεπισκόπου Καισαρείας τόπου χωρογραφίᾳ».¹

Περί το έτος 880 μετέβη στην Κωνσταντινούπολη για ευρύτερες σπουδές, όπου και εκδόλωνται η αγάπη του προς τα γράμματα και το ιδιάτερο ενδιαφέροντο για τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς. Όσοι ησχολήθησαν με τον Αρέθα παραδέχονται ομοφώνως, ότι διδάσκαλός του υπήρξε ο σοφός πατριάρχης Φωτίος, εκ των μεγαλυτέρων εκκλησιαστικών προσωποκοτήτων και σπουδαίος φορεὺς της πνευματικής αναγέννησεως στο Βυζάντιο κατά τον Θ' αιώνα. Ο Αρέθας, αφού, ως μαθητής του Φωτίου, ευτύχησε να γνωρίσει τον κύκλο και το περιβάλλον του μεγάλου Πατριάρχου, κατεγίνετο με την μελέτη κλασικών συγγραφέων και κατ' εξοχήν του Αριστοτέλους, του οποίου ήτο «διάπυρος εραστής αλλά και του Πλάτωνος θαυμαστής».²

Στην Κωνσταντινούπολη ο Αρέθας φαίνεται ότι εκαλλιέργησε καλές δημόσιες σχέσεις και συνεδέθη με υψηλά ιστάμενα πρόσωπα της εποχής του. Εκ των κυρίων υποστηρικτών και ευεργετών του υπήρξε ο αυτοκράτωρ Βασίλειος Ά' ο Μακεδών, προφανώς λόγω των ιδιαιτέρων δεσμών, οι οποίοι συνέδεαν τον Βασίλειο με την πόλη των Πατρών, όπου εμαντεύθη από μοναχό διακρινόμενο για προφητικό χάρισμα, ότι θα βασιλεύσει, ιδιαιτέρως δε με την πλουσία χήρα των Πατρών Δανιηλίδα.³ Δεν είναι ακριβώς γνωστόν πότε ο Αρέθας εισήλθε στις τάξεις του ιερού κλήρου. Πάντως, επί Πατριάρχου Στεφάνου (886-893) εκάρη μοναχός, ενώ από ιδιόγραφο σημείωμά του πληροφορούμεθα ότι το 895 είχε χειροτονηθεί διάκονος και μάλιστα είχε λάβει και το οφίκιον του αρχιδιακόνου. Τούτο καταδεικνύεται από τον λόγο, τον οποίον εξεφώνησε ο Αρέθας, διάκονος αγν., ενώπιον του αυτοκράτορος Λέοντος Στ' την Κυριακή της Ορθοδοξίας, του έτους 901, κατά την χειροτονία ως Πατριάρχου Κωνσταντινούπολεως, του φίλου και συμμαθητού του Νικολάου του Μυστικού, ομήλησας «εκ του προχείρου και ἀνευ ουδεμιάς προπαρασκευής», όπως και από τον λόγο του στον νάό της Αγίας Σοφίας, κατά την ανακομιδή των λειψάνων του Λαζάρου «ά ο λέων ο φιλόχριστος βασιλεύς εκ Κύπρου μετήνεγκεν» εις Κωνσταντινούπολιν. Οι λόγοι αυτοί ενωρίς ανέδειξαν τον Αρέθα όχι μόνον άριστον εκκλησιαστικό ρήτορα, αλλά και διδάσκαλο της ρητορικής.

Περί τα μέσα του έτους 901, ολίγον μετά την εκλογή του Πατριάρχου Νικολάου, εξελέγη Επίσκοπος Καισαρείας της Καππαδοκίας, διαδεχθείς τον υπό του Φωτίου χειροτονηθέντα Θεοφάνη. Πρόκειται περί του πρώτου, μεταξύ των μητροπολιτικών θρόνων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στον οποίον ανήλθε ο Αρέθας, γεγονός που αποδεικνύει το μέγα κύρος, αλλά την αξία και τα προσόντα τα οποία διέθετε ο εκ Πατρών λόγιος κληρικός. Παρέμεινε πρωτόθρονος ιεράρχης της Εκκλησίας Κωνσταντινούπολεως μέχρι το τέλος της ζωής του. «Βεβαρημένος υπό του γήρωας και κατατρυχόμενος υπό νόσου» απέθανε σε ηλικία άνω των 80 ετών,

μεταξύ των ετών 932-935, αναδειχθείς αντάξιος διάδοχος ενδόξων προκατόχων του Ιεραρχών.

2. Ως «πρωτόθρονος» Μητροπολίτης ο Αρέθας είχε την έδρα του στην Κωνσταντινούπολη, «παρακαθήμενος και πρωτοκαθεδρεύων πάντοτε εν τη συνόδω».⁴ Λόγω των προσόντων που διέθετε, διεδραμάτιζε σπουδαίο ρόλο στα εκκλησιαστικά, πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα κατά τους χρόνους της αρχιεπισκοπής του. Ελάμβανε λίαν ενεργό μέρος στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και επέβαλλε την σοφή γνώμη του κατά τις συνοδικές συζητήσεις, επειδή διέθετε νομική κατάρτιση και εμπειρία στο Κανονικό Δίκαιο. Ασυνήθους σκληρότητος και ακάμπτου επιμονής Ιεράρχης, υπερήσπιζε με σθένος το κύρος των εκκλησιαστικών κανόνων, ενώ δεν εδίστασε να συγκρουσθεί προς τον αυτοκράτορα Λέοντα και με αυτόν τον Πατριάρχη Νικόλαο.

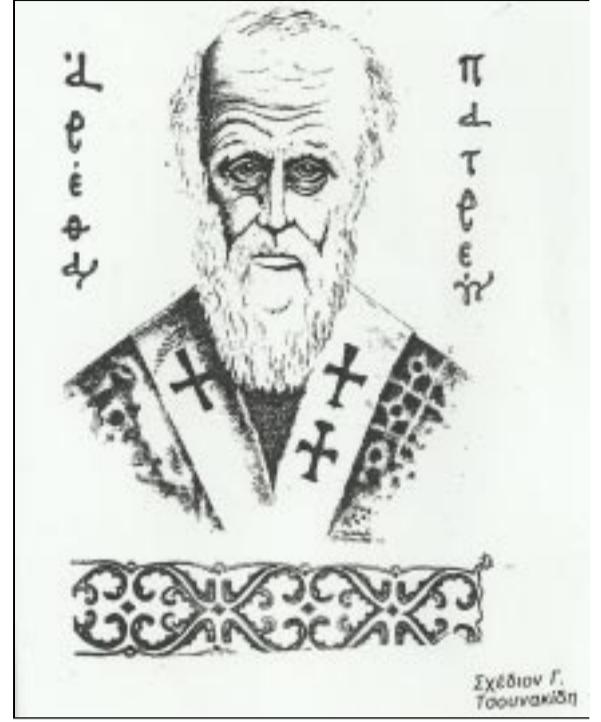
Ειδικώτερα, το ζήτημα στο οποίον ανεμίχθη ζωηρώς ο Αρέθας είναι ο τέταρτος γάμος του αυτοκράτορος Λέοντος Στ' του Σοφού.⁵ Υπήρξε

ο πλέον αδιάλλακτος εξ όλων των συνοδικών αρχιερέων στον παράνομο εκείνο γάμο. Προσπάθησε να μεταπείσει τον αυτοκράτορα, ενώ άθησε σε αδιαλλαξία και τον Πατριάρχη Νικόλαο, φιλικώς διακείμενο προς τον Λέοντα. Δεν εκάμφθη ούτε από την φιλία, η οποία τον συνέδεσε με τον αυτοκράτορα, ούτε από τους δεσμούς, οι οποίοι τον συνέδεαν με τον Πατριάρχη, τους οποίους εντελώς διέρρηξε, μέγα δε μέρος της συγγραφικής του παραγωγής το αφιέρωσε στο θέμα αυτό. Όταν μετέπειτα ο Αρέθας επέδειξε παλινωδία στο ζήτημα αυτό, προκάλεσε δυσμενή σχόλια εις βάρος του, φίλων και εχθρών του, οι οποίοι τον κατηγόρησαν ως «παλίμβουλον, απειθή» κ.ά., όμως με απολογητικές επιστολές και άλλες πραγματείες του εζήτησε να αποσείσει τις κατηγορίες και να δικαιολογήσει την στάση του.

Αλλά και στα πολιτικά πράγματα της εποχής του ανεμίχθη ο Αρέθας, αν κρίνουμε από την πολεμική την οποία διεξήγαγε κατά του διπλωμάτου Λέοντος του Χοιροσφάκτου, όπως και από την αποστολή του, ως πρεσβευτού, κατ' εντολήν του Λέοντος στην Αίγυπτο και Συρία και προς τους Σαρακηνούς, κατ' εντολήν Ρωμανού του Λεικαπηνού.⁶ Φέρεται ωσαύτως συντάκτης υπομνημάτων της Εκκλησίας των Πατρών περί αναδείξεως της σε μητρόπολη, όπου εξαίρεται η νίκη των Πατρών κατά των Σλαύων, αποδιδομένη σε θαυματουργική παρέμβαση του πολιούχου Ανδρέου του Πρωτόκλητου.⁷

3. Ο Αρέθας, κάτοχος μεγάλης εκκλησιαστικής και φιλολογικής παιδείας, διεκρίθη όχι μόνον ως λαμπρός Μητροπολίτης, αλλά και για την εξαίρετη και πολυμερή μόρφωσή του, γεγονός που τον κατατάσσει σε εξέχουσα θέση στην ιστορία της Βυζαντινής παιδείας. Το συγγραφικό του έργο είναι εκτενές και ποικίλο. Από τον πλούτο της συγγραφικής του παραγωγής διεσώθησαν παντός είδους γραμματολογικά έργα, εξηγητικά σχόλια σε διάφορα εκκλησιαστικά και αρχαία ελληνικά κείμενα, πραγματείες ερμηνευτικές, δογματικές, αντιρρητικές και φιλοσοφικές, λόγιοι, επιστολές και ποιήματα.

Ως θεολόγος ο Αρέθας, βαθύς γνώστης των Αγίων Γραφών και των συγγραμμάτων των Πατέρων της Εκκλησίας, ησχολήθη με όλα σχεδόν τα είδη του θεολογικού λόγου. Εκεί όμως όπου ο σοφός Ιεράρχης οφείλει την θεολογική φήμη του είναι ή μεγάλης διδακτικής αξίας ερμηνεία της Αποκαλύψεως του Ιωάννου, με τίτλον: «Ἐκ των Ανδρέα των μακαριωτάτων Καισαρείας της Καππαδοκίας εἰς την Αποκάλυψιν πεπονημένων θεαρέστων,

σύνοψις σχολική, παρατεθείσα υπό αναξίου επισκόπου Καισαρείας».

Προκάτοχός του Μητροπολίτης Καισαρείας ο Ανδρέας, είχε γράψει υπόμνημα στο βιβλίο της Αποκαλύψεως του Ιωάννου, κατά το πρώτον ήμισυ του βου αιώνος. Είναι η πρώτη ερμηνεία της Αποκαλύψεως σε ελληνική γλώσσα, η οποία απετέλεσε την βάση μεταγενεστέρων στην Αποκάλυψη υπομνημάτων. Αν και ο Αρέθας, από αυτήν ακόμη την επιγραφή, ομοιογεί την εξάρτησή του από το έργο του Ανδρέου, σε πολλά σημεία διατυπώνει αντίθετη γνώμη και δίνει ερμηνεία διάφορον εκείνης. Ο Αρέθας δεν ερμηνεύει απλώς το έργο του προκατόχου του, αλλά παρεμβάλλει ενδιαφέροντας παραπτήσεις γραμματικές, λεξιλογικές, ετυμολογικές, ιστορικές κ.ά., εις τρόπον ώστε η ερμηνεία της Αποκαλύψεως του Αρέθα, όχι μόνο να διακρίνεται για την αυτοτέλεια της, αλλά και να παρουσιάζεται ασυγκρίτως ανώτερη και πληρέστερη της ερμηνείας του Ανδρέου.

Άλλα ερμηνευτικά έργα του Αρέθα είναι: «Ἐρμηνεία εἰς τα επίλοιπα του α' ψαλμού», όπου συμπληρώνει αντίστοιχη ερμηνευτική ομιλία του Μ. Βασιλείου. Ομοιόμορφη προς την προηγούμενη είναι και η «Ἐρμηνεία εἰς τὸν λη' ψαλμόν», πάλι του Μ. Βασιλείου. Με τόνομα του Αρέθα διεσώθησαν και άλλα ερμηνευτικά σχόλια στους ψαλμούς, τις παροιμίες, τις καθολικές επιστολές και τις επιστολές του Παύλου. Πηγές όλων των εν λόγω εργασιών του εχρησίμευσαν η Παλαιά και Καινή Διαθήκη και τα έργα των εκκλησιαστικών συγγραφέων, τους οποίους βαθέως εγνώριζε.

Μέγα μέρος της συγγραφικής του παραγωγής ο Αρέθας αφιέρωσε στο ζήτημα του τετάρτου γάμου του αυτοκράτορος Λέοντος Στ., τα συγγράμματα του οποίου και μάλιστα οι επιστολές του, είναι εκ των κ

ση δεχόμενος.⁹

Αλλά και δογματικά έγραψε ο λόγιος Ιεράρχης περιορίζομενα κυρίως στις επιστολές του α) «Προς τὸν εν Δαμασκῷ αμηράν προτροπή Ρωμανού», όπου αποκρούει δοξασίες της Μωαμεθανικής θρησκείας και β) «Προς τὴν ὑπὸ τῶν Αρμενίων γραφεῖσαν επιστολήν», στην οποία δίδει απάντηση σε διάφορα δογματικά ζητήματα υποβληθέντα υπό των Αρμενίων. Ως η πλέον αξιόλογος δογματικός περιεχομένου πραγματεία του θεωρείται ο λόγος τον οποίον εξεφώνησε «Ἐπί τῆς επισκοπῆς αυτού προχειρήσει», λόγος χριστιανικώτατος και από δογματικής και ρητορικής απόψεως αξιόλογος.

4. Όμως ο Αρέθας έγινε ευφήμιας γνωστός για την πολύτιμη συμβολή του στην αναζωπύρηση του ενδιαφέροντος για τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς. Στον σοφό ιεράρχη της Καισαρείας οφείλεται, κατά μέρος, η διάσωση της κλασικής και μετακλασικής γραμματείας. Ήδη πολύ πριν γίνει «πρωτόθρονος» Μητροπολίτης, δαπανά πολλά χρήματα για τον σχηματισμό της βιβλιοθήκης του. Πρωτεύουσα θέση στα ενδιαφέροντά του καταλαμβάνει η προσπάθειά του για την αντιγραφή, την παράδοση και τον σχολιασμό αρχαίων συγγραφέων. Παραγγέλλει να του αντιγράψουν διάφορους συγγραφείς, τα έργα των οποίων σχολιάζει εν συνεχείᾳ «επί τῆς ὧδε τῶν ιδίων αυτού βιβλίων» με παντός είδους κριτικά και ερμηνευτικά σημειώματά του, το περιεχόμενο των οποίων ελάμβανε από κείμενα της εκκλησιαστικής και θύραθεν παιδείας, αλλά και από τον ακένωτο θησαυρό της μνήμης και της πολυγνωσίας του, ενώ αντιγράφει και ο ίδιος. Με τον τρόπο αυτό παρέχει ανεκτίμητες υπηρεσίες στην διαφύλαξη και τον υπομνηματισμό των αρχαίων ελληνικών, αλλά και των παλαιοχριστιανικών θησαυρών. Σήμερα γνωρίζουμε πλήθος συγγραφέων και τα έργα τους, οι οποίοι αντεγράφησαν και εσχολιάσθησαν από τον Αρέθα. Μεταξύ τούτων και τα «Ἀχαιά» του Παυσανίου, τα μόνα διασωθέντα εξ ὄλων των ομοίων συγγραφών, τα οποία διεσώθησαν από χειρογράφους της βιβλιοθήκης του Πατρινού Ιεράρχου και το χρωστούμε σ' αυτόν.¹⁰ Στο όλο έργο του πολύ εβοήθησε ο «μεταγραμματισμός», δηλαδή η μεταγραφή των κειμένων από την παλαιά μεγαλογράμματη στην νέα μικρογράμματη καλλιγραφική γραφή. Τοιουτορόπως έγινε δυνατόν να εξοικονωθεί πολύς χώρος στα χειρόγραφα σε σύγκριση με την μεγαλογράμματη γραφή των παλαιών κωδίκων.¹¹ Η εξέλιξη αυτή αποτελεί μέγια επίτευγμα της Βυζαντινής Φιλολογίας.

Τα πρώτα έργα που μεταχαρκτήσθηκαν είναι τα έργα των μεγάλων φιλοσόφων της αρχαιότητας Πλάτωνος και Αριστοτέλους, τα οποία, ως ερευνητής κειμένων, ανακαλεί στην ζωή ο Αρέθας.

Από την περίφημη βιβλιοθήκη και το εργαστήριο του Πατρέως Ιεράρχου προέρχεται ο κώδικας του Πλάτωνος, ο οποίος αντεγράφη το έτος 895 και κατέστη η βάση των νεωτέρων φιλολόγων για την κριτική έκδοση των Πλατωνικών κειμένων. Από την ίδια βιβλιοθήκη προέρχονται επίσης ο Βατικανός κώδικας των «Κατηγοριών» του Αριστοτέλους με σχόλια του Αρέθα, ο οποίος εγράφη το έτος 900, με παραγγελία του Αρέθα, ενώ ακόμη ήταν διάκονος, ο κώδικας του Βρετανικού Μουσείου, ο οποίος περιέχει έργα του Λουκιανού και εγράφη το έτος 913, ο Παρισιακός Ελληνικός κώδικας 2951, συμπληρούμενος από τον Λαυρεντιανό 60.3. Εγράφησαν μεταξύ των ετών 918 και 927, περιέχουν έργα του ρήτορος Αιλίου Αριστείδου, κ.ά. και αποδεικνύουν πόσο σημαντικά υπήρχαν τα φιλολογικά και φιλοσοφικά ενδιαφέροντά του.¹² Είναι οι αψευδείς μάρτυρες του ενδιαφέροντος του Ιεράρχου για τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς και του ενθέου ζήλου που τον διέκρινε για την θύραθεν και την εκκλησιαστική γραμματεία, αναδεικνύοντες αυτόν άριστον απανθιστή

και σχολιαστή του Βυζαντινού μεσαίωνος.

Ωσαύτως έργα του Αρέθα περιέχουν ο κώδικας της Μόσχας, χειρόγραφον του 16ου αιώνος, με όλα τα είδη της πλουσίας και ποικιλής ύλης του λογίου Επισκόπου, ο κώδικας της μονής Εικοσιφοινίσσης Μακεδονίας, ο οποίος διασώζει έξι επιστολές του και ο Μαρκιανός κώδικας που περιλαμβάνει 17 πραγματείες του.

Ο λόγος του Αρέθα είναι περίτεχνος, μέγια όμως μέρος των συγγραφών του, όπως παρατηρούν σύγχρονοι αλλά και μεταγενέστεροι μελετηταί των έργων του, χαρακτηρίζει ασφέια, μεγάλη στρυφότητα ύφους και μετά δυσκολίας κατανοείται. Απορρίπτει όμως την μομφή αυτή ο Ιεράρχης, σε εκτενή πραγματεία του, υπό τύπον επιστολής προς φίλο του, την οποίαν επιγράφει: «Προς τους εις ασάφειαν ημάς επισκώψατας, ενώ καὶ τις η ιδέα ου μέτιμνεν λόγον».¹²

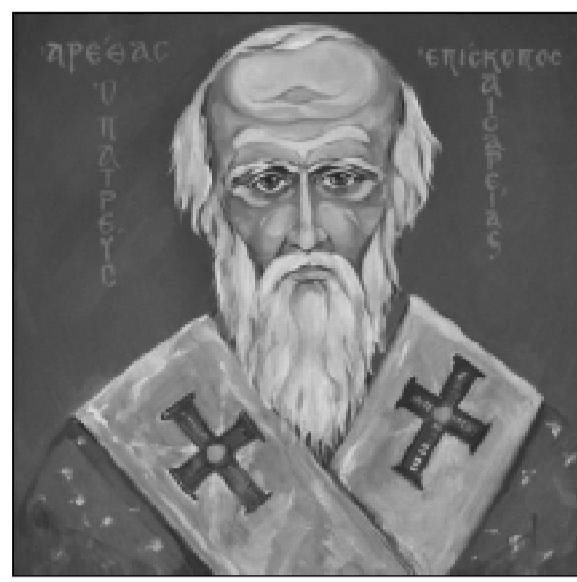
5. Μέγας φιλόλογος των μέσων Βυζαντινών χρόνων ο λαμπρός Μητροπολίτης Καισαρείας της Καππαδοκίας Αρέθας ο Πατρεύς και «πρώτος των μεγάλων ανθρωπιστών»,¹³ αποτελεί βασικό συντελεστή της αναγεννήσεως των γραμμάτων στο Βυζαντίο, μετά την παντελή πνευματική ερήμωση της περιόδου της εικονομαχίας. Άλλα και ως άριστος θεολόγος είναι εκείνος ο οποίος «διέρρηξε τον φραγμόν της εποχής των εν Νικαίᾳ Πατέρων και ανέτρεξε στην λογοτεχνία των απολογητών του ζου και ζου μ.Χ. αιώνος».¹⁴

Ενώ όμως τόσο σημαντική είναι η συμβολή του στην αναγέννηση των γραμμάτων, ειδικώτερα δε στην διάσωση και τον υπομνηματισμό κλασικών Ελλήνων συγγραφέων και των παλαιοχριστιανικών φιλολογικών θησαυρών, η φιλολογική επιστήμη δεν έχει μέχρι σήμερα μελετήσει το όλο έργο του, μέγια δε μέρος των χειρογράφων του παραμένει ανέκδοτο ή λησμονημένο σε ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες.

Εκ των Ελλήνων ερευνητών, εκείνοι οι οποίοι ασχολήθηκαν μέχρι σήμερα, έγραψαν περί αυτού και σχολίασαν ή εδημοσίευσαν αποσπασματικά κάποια από τα έργα του Αρέθα είναι ο Αθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεύς, ο οποίος εδημοσίευσε έξι επιστολές του από τον κώδικα της Εικοσιφοινίσσης, αναφερόμενες κυρίως σε κανονικά ζητήματα, ο Σπυρίδων Λάμπρος στον «Νέον Ελληνομήμονα» και ειδικώτερα στους τόμους 3, 8, 9, 11, 13 και 14, ο Γ. Σωτηριάδης, ο οποίος μετέφρασε την «Ιστορία της Βυζαντινής Λογοτεχνίας» του Καρλ Κρουμπάχερ, οι καθηγηταί Κ. Δυοβουνιώτης, Νικ. Βέτης, Ν. Τωμαδάκης, Κ. Μπόνης, Κ. Τριανταφύλλου, Βασ. Δεντάκης, Βασ. Λαούρδας, κ.ά., ενώ αρκετά πληροφοριακά στοιχεία για το έργο του Αρέθα παρέχει το έργο «Βυζαντινή λογοτεχνία» του Η. HUNGER, έκδοση του «Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης». Δεν υπάρχει εγχειρίδιο Βυζαντινής ιστορίας στο οποίο να μην αναφέρεται ο Αρέθας. Ό,τι όμως αποτελεί κύριο και πλέον κατατοπιστικό βοήθημα είναι το βιβλίο του καθηγητού και ακαδημαϊκού Σωκρ. Κουγέα, με τίτλο: «Ο Καισαρείας Αρέθας και το έργον αυτού», εν Αθήναις 1913. Ο Κουγέας είναι εκείνος ο οποίος μέχρι το τέλος της ζωής του παρηκολούθει το θέμα Αρέθα και ήτο κάτοχος όλων των περί Αρέθα δημοσιεύσεων και των εν γένει προσπαθειών, Ελλήνων και ξένων ερευνητών. Όμως δεν απετόλμησε την έκδοση των έργων, γιατί, όπως έγραψε σε επιστολή του, «τα έργα του Αρέθα δεν είναι συγγράμματα αυτοτελή και πλήρη προσφερόμενα εις κοινόν αναγνώστην. Είναι (κυρίως) επιστολαί προς διαφόρους, περιέχουσαι απαντήσεις επί θεμάτων εκκλησιαστικών και νομικών, εις γλώσσαν στρυφήν, δύσκαμπτον και ακατάληπτον».¹⁵

Άλλ' εάν η έκδοση των έργων του Αρέθα θεωρείται εγχείρημα δύσκολο, τούτο δεν σημαίνει ότι είναι και ακατόρθωτο. Αυτός ο Κουγέας γράφει ότι «χρησιμωτάτη και δυνατή είναι ή έκδοσις των έργων του Αρέθα».¹⁶

Ευχής έργων είναι να υπάρχουν εκείνοι οι ερευνητάι, οι οποίοι θα αναλάβουν το έργο της εκδόσεως των καταλοίπων του επιφανούς Ιεράρχου, θα τον ανασύρουν από

την λήθη και θα ανανεώσουν την μνήμη του μεγάλου Βυζαντινού συμπολίτου μας, ο οποίος καυχώμενος προσπειράφετο πάντοτε «Πατρεύς».

Σήμερα, ό,τι διασώζει την μνήμη του στην γενέτειρά του είναι ο νέος δρόμος, βορείως της πόλεως, ο οποίος το 1972 μετωνομάσθη «οδός Αρέθα», ως και σχεδίασμα εικόνος του, έργο του Γ. Τσονακίδη, από χειρόγραφο βιβλίο του, η οποία ευρίσκεται αναρτημένη στο γραφείο της Διακιδεύσι Σχολής Λαού, μερίμνη του μακαριστού ιστορικού των Πατρών Κ.Ν. Τριανταφύλλου, το ενδιαφέρον του οποίου για τον Πατρέα λόγιο Ιεράρχη υπήρξε αδιάπτωτο.

Σημειώσεις – Παραπομπές

1. Σωκρ. Β. Κουγέα, ο Καισαρείας Αρέθας και το έργον αυτού. Εν Αθήναις, 1913, σ. 3.

2. Δημητρίου Σίμου Μπαλάνου, Οι Βυζαντινοί Εκκλησιαστικοί Συγγραφείς. Αθήναις 1951, σ. 61.

3. Βλ. Κ.Ν. Τριανταφύλλου, Ιστορικόν Λεξικόν των Πατρών. Τομ. Α' 1995³, σ. 477- 479.

4. Σωκρ. Β. Κουγέα, ό.π. σ. 11.

5. Ο Λέων Στ' ο Σοφός

Λαμπρός ο εορτασμός της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στα Κύθηρα

Μέ προεξάρχοντα τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο, η ασκητική καί σεβασμία μορφή τού οποίου τίμησε καί λάμπρυνε τό νησί τών Κυθήρων, εορτάστηκε μέ τήν προσήκουσα εκκλησιαστική μεγαλοπρέπεια καί τιμή η ετήσιος πανήγυρις τής

Επίκεντρο τών εορτασμών τό ιερόν Προσκύνημα τών Μυρτιδίων, στής δυτικές ακτές τών Κυθήρων, η πνευματική Ακρόπολις τής νήσου, όπου ευρέθη και φυλάσσεται τό πολυτιμότερο τών Κυθηρίων κειμήλιο, η ιερά Εικών τής Θεομήτορος, η Μυρτιδιώτισσα, πηγή απείρων θαυμάτων ανά τούς αιώνες καί σημείο αναφοράς τών απανταχού Γῆς Κυθηρίων.

Τό εσπέρας τής 23ης Σεπτεμβρίου τελέστηκε στό περόλαιμπρο νέο Καθολικό ο Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός χοροστατούντος τού Σεβ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηναίου. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ καλωσόρισε τούς Άγιους Αρχιερείς κάνοντας ιδιάτερη μνεία στούς μακριώνους

πνευματικούς, κοινωνικούς καί ιστορικούς τής Μεγαλονήσου Κρήτης μέ τά Κύθηρα. Γιά σχεδόν 2-3 αιώνες ο Μητροπολίτης Κυθήρων είχε τή δικαιοδοσία τής χειροτονίας τών Ιερέων τής Κρήτης, ενώ γιά πολλά χρόνια τά Ιερά Κειμήλια τής ιστορικής Ιεράς Μονής Αγκαράθου φυλάσσονταν στά Κύθηρα. Οι δεσμοί αυτοί, είναι, οώνται καί δεσμοί αιμάτος, καθώς οι κάτοικοι τών γειτονικών Αντικυθήρων, τής ετέρας νήσου τής Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων, προήλθαν από εποικούς τής Δυτικής Κρήτης, οι πρόγονοι τών οποίων ανεύρουν στό μικρό νησί τήν εικόνα τού Αγ. Ιερομάρτυρος Μύρωνος πού τόν τιμούν στής 17 Αυγούστου.

Κατά τόν Μέγα Εσπερινό, ο Σεβασμιώτατος Κρήτης, στό μεστό νοημάτων κήρυγμά του ανέλυσε τό εκ τών Ανοιξανταρίων «δόξα σοι ο Θεός ημών, η ελπίς ημών Κύριε δόξα σοι», αναφέροντας ότι οφείλουμε νά δοξάζουμε τό Θεό καί όχι τούς εαυτούς μας. Τού Μεγάλου Εσπερινού ακολούθησε κατανυκτική Ιερά Αγυρπνία στό παλαιό Καθολικό τής ευρέσεως τής Αγίας Εικόνος.

Τήν κυριώνυμο ημέρα τής εορτής έλαβαν χώρα ο Όρθρος καί τό Πανηγυρικό Αρχιερατικό Συλλείτουργο. Ο προεξάρχων τής ευχαριστικής συνάξεως, Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, Υπέρτιμος καί Έξαρχος πάστης Ευρώπης κ. Ειρηναίος απηγύθυνε

**ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΛΥΨΕ
Ο ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΜΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ "ΛΥΧΝΟΣ"**

επιπνευσμένο Θείο Λόγο πρός τό πολυπληθές εκκλησίασμα αναφέροντας ότι η μετάνοια καί η ανάνηψη είναι αυτά πού χρειάζεται σήμερα η κοινωνία μας προκειμένου νά εξέλθει από τήν κρίση, ενώ εγκωμιαστικά μίλησε γιά τό πρόσωπο τής Υπεραγίας Θεοτόκου πού τιμάται όλων ιδιαιτέρων στά Κύθηρα.

Μετά τή Θεία Λειτουργία έγινε η πάνδημος Λιτάνευσις τής Ιεράς Εικόνος τής Θεομήτορος μέ τή συνόδεια τιμητικού αγήματος εκ τού Ναυτικού Παραπρητηρίου Κυθήρων καί τής Φλαρμονικής Κυθήρων. Πρό τού πέρατος τής Ιεράς Λιτανείας ο επιχώριος Μητροπολίτης κ. Σεραφείμ ευχαρίστησε τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης καί τούς Ιεράρχες γιά τήν παρουσία τους στά Κύθηρα καθώς καί όλες τίς αρχές καί τούς χιλιάδες προσκυνητές πού κατέκλυσαν τό νησί από κάθε γωνιά τής Ελλάδας αλλά καί από τό εξωτερικό, όπου οι Κυθήριοι απόδημοι συγκροτούν πολυπληθείς καί ακμάζουσες παροικίες (Αυστραλία, ΗΠΑ κ.λπ.). Αξίζει νά σημειωθεί ότι φέτος, η προσέλευση προσκυνητών από τήν Κρήτη ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, αφού υπήρξαν καί ειδικά ακτοπλοϊκά δρομολόγια, ενώ πολύ βοήθησε η πρόσφατη ολοκλήρωση τού νέου παρακαμπτηρίου δρόμου πρός τά Μυρτίδια, γεγονός πού επέτρεψε στά μεγάλα τουριστικά λεωφορεία τήν άμεση πρόσβαση στό Ιερό Προσκύνημα.

Εκ μέρους τών Αρχών, παρευρέθησαν ο Δήμαρχος Κυθήρων κ. Θεόδωρος Κουκούλης μετά τού Αντιδημάρχου καί τού Προέδρου καί τών μελών τού Δημ. Συμβουλίου, ο Βουλευτής Πειραιά καί Νήσων κ. Κων/νος Καταφάδος, ο Πρόεδρος τής Επιπροπής Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων καί Αντικυθήρων κ. Ευστρ. Χαρχαλάκης καί τά μέλη τής Επιπροπής, η οποία διαχειρίζεται καί τό Ιερό Προσκύνημα, εκπρόσωποι τών πάσης φύσεως δημοσίων καί λοιπών Αρχών τής νήσου, οι τοπικές Στρατιωτικές καί Αστυνομικές Αρχές, εκπρόσωποι κυθηραϊκών συλλόγων, σωματείων καί φορέων.

Τέλος, νά αναφερθεί ότι τά εξωραϊστικά έργα στό Ιερό Προσκύνημα τής Μυρτιδιώτισσας συνεχίζονται, καθώς μέ τήν αγαστή συνεργασία τής Εγχωρίου Περιουσίας καί τής Ιεράς Μητροπόλεως προγραμματίζονται άμεσα η συντήρηση τών μεγάλων εικόνων τού Τέμπλου, η συντήρηση τής αγιογράφησης τού μεγάλου Καθολικού, η δημιουργία τού Μουσείου Εικόνων καθώς καί η πρόσβαση σέ όλο τό προσκύνημα τών ατόμων μέ αναπτηρία, γεγονός όχι μόνο ουσιαστικό αλλά καί συμβολικό, εις ανάμνησιν τής υπό τής Μυρτιδιώτισσης εγέρσεως τού παραλιτού.

Αγιασμός στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών

Τελέσθηκε χθες το πρώι στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Πατρών, η Ακολουθία Αγιασμού από τον εφημέριο του Ιερού Ναού Παντοκράτορος π. Περικλή Ρίπιση εν όψει της νέας προσχολικής χρονιάς.

Παρών ήτο και ο Δήμαρχος Πατρέων κ. Ι. Δημαράς ο οποίος ευχήθηκε σε όλους καλό ξεκίνημα καί ζήτησε τη συνεργασία γονέων καί της Διεύθυνσης του Δημοτικού Βρεφοκομείου ώστε η χρονιά να είναι παραγωγική.

Ακολούθως ο κ. Δημαράς συνοδεύμενος από τον αντιδήμαρχο Χαρ. Στανίτσα, την αντιπρόσδρο του Βρεφοκομείου Γιώτα Δροσοπούλου καί μέλη του Δ.Σ., περιηγήθηκε τους ανακαινισθέντες χώρους του

**ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ
ΣΥΛΟΓΛΥΠΤΑ
ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ**

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ**

☒ ΤΕΜΠΛΑ	☒ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
☒ ΘΡΟΝΟΙ	☒ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
☒ ΑΜΒΩΝΕΣ	☒ ΚΑΡΕΚΛΕΣ
☒ ΠΑΓΚΑΡΙΑ	☒ ΣΤΑΣΙΔΙΑ

**Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005**

**ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΟΙΚΟΣ (από το 1928)
ΤΖΕΛΑΤΗ**

ΕΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση
Αγιογραφίας,
γκραβούρες
αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ.: 2610/272.692,
ΟΙΚΙΑΣ: 2610/329.930

Συγκίνηση για την επάνοδο της Αγίας Ακυλίνας στην πατρίδα της

Με έντονη συναισθηματική φόρτιση και θρησκευτική ευλάβεια, χιλιάδες πιστοί από την Κεντρική Μακεδονία υποδέχθηκαν την Πέμπτη το απόγευμα, παραμονή της εορτής της Αγίας Ακυλίνας, τα λείψανα της Αγίας, στην κωμόπολη Ζαγκλιβερίου του Δήμου Λαγκαδά, γενέτειρά της.

Παρουσία των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Μαντινείας & Κυνουρίας κ. Αλεξάνδρου, Μιλήτου κ. Αποστόλου, Κασσανδρείας κ. Νικοδήμου, Σύρου κ. Δωροθέου, Πατρών κ. Χρυσοστόμου, Λαγκαδά κ. Ιωάννου και του επιχωρίου Μητροπολίτου Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου κ. Θεόκλητου, των Θεοφύλεστάτων Επισκόπων Θερμών κ. Δημητρίου και Θεουπόλεως κ. Παντελέμηνος, του Υπουργού Μακεδονίας - Θράκης κ. Καράογλου, του βουλευτή κ. Σ. Αναστασιάδη, των Δημάρχων Λαγκαδά κ. Ιωαννίδη, Αναστασιάδη και Αγίου Αθανασίου κ. Δημητρίου, εκπροσώπου της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους και πλήθους Κληρικών, εγένετο η υποδοχή των λειψάνων της Νεομάρτυρος Αγίας Ακυλίνας, της Ζαγκλιβερίνης, από την Όσσα του Λαγκαδά, όπου είχαν ενταφιαστεί μετά το μαρτύριο της πριν 249 χρόνια κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο, με τον οποίο φυγαδεύθηκαν στην Όσσα, επί ιππων και εντός κοφίνων.

Η άφιξη των ιππέων φόρτισε ιδιαίτερα την ατμόσφαιρα και συνεπήρε συναισθηματικά τις ψυχές των παρι-

σταμένων, οι οποίοι εξεδήλωσαν τη συγκίνησή τους για την επάνοδο της Αγίας στην πατρίδα της, με επευφημίες και χειροκροτήματα, υπό τον ήχο χαρμόσυνων κωδωνοκρουσιών.

Μετά την άφιξή τους στην ειδική εξέδρα, τα ιερά Λείψανα εναπετέθησαν από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιερισσού κ. Θεόκλητο σε καθιερωθείσα από τον ίδιο Λάρνακα.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Θεόκλητος συγκινημένος ευχαρίστησε τον Θεό για την ευλογία, που χάρισε στο Ζαγκλιβέρι, και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λαγκαδά κ. Ιωάννη για την καθοριστική συμβολή του στην ανεύρεση των ιερών Λειψάνων της Αγίας Ακυλίνας και την επάνοδό τους στην πατρίδα της και αναφέρθηκε στη σημασία των ιερών Λειψάνων στη ζωή της Εκκλησίας και των πιστών.

«Απόψε χαίρεται η Αγία Κυράνα, χαίρετε η ίδια η Αγία, χαίρεται ο μακαριστός προκάτοχος μου Νικόδημος και σκιρτούν από συγκίνηση τα λείψανα του για την επιστροφή της Νεομάρτυρος Αγίας Ακυλίνης στο τόπο καταγωγής της, στο Ζαγκλιβέρι. Διξάζω το Θεό για το μεγάλο και μοναδικό αυτό γεγονός, για την ξεχωριστή για μένα και όλη την Ιερά Μητρόπολη ευλογία» είπε ο Μητροπολίτης Ιερισσού και δώρισε σε ένδειχη ευγνωμούντης για την συμβολή και προσφορά του ένα εγκόλπιο που απεικονίζει τις Αγίες Ακυλίνα και Κυράννα στον Μητροπολίτη Λαγκαδά.

Από την πλευρά του Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδά κ. Ιωάννης, μην μπορώντας να κρύψει την συγκίνησή του, αναφέρθηκε στον αγώνα και στην προσπά-

ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ ΚΑΙ Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Για την Romfea.gr, Χρήστος Καναρόπουλος

θεια όσων συνέβαλαν στην ανεύρεση των λειψάνων της Αγίας και στο μαρτύριο της τονίζοντας ότι όπως τότε με πίστη παλικάρια και λεβέντες της περιοχής που είχαν ψυχή και βαθιά πίστη μέσα τους μετέφεραν την Αγία στην Όσσα έτσι και απόψε κλήρος και ευσεβής λαός, με πίστη υποδέχονται την Αγία στο σπίτι της».

Ο Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης κ. Καράογλου με ιδιαίτερη συγκίνηση εξέφρασε την ικανοποίησή του και τις ευχαριστίες του προς το Θεό για το σημαντικό αυτό γεγονός, αναφερθείς στην παιδικές του μνήμες για το μαρτύριο της Αγίας Ακυλίνας, που άκουγε από διηγήσεις δασκάλων και ιερέων, και χαρακτήρισε τη μέρα της «επιστροφής της Αγίας στο σπίτι της» ιστορικό γεγονός για ολόκληρη τη Μακεδονία και ευχήθηκε η Αγία να προστατεύει τη Μακεδονία και την Ελλάδα.

Ομήλησε, επίσης, ο Δήμαρχος Λαγκαδά κ. Αναστασίδης, ο οποίος με τη σειρά του ευχήθηκε η Αγία Ακυλίνα να προσεύχεται για τη Μακεδονία και τον Ελληνισμό.

Ακολούθως, η Λάρνακα με τα λείψανα της Αγίας μεταφέρθηκε σε πομπή επί κυλίβαντος και υπό τις επευφημίες και τα χειροκροτήματα του λαού στον ομώνυμο Ιερό

Ναό, όπου τελέσθηκε Μέγας πολυαρχιερατικός Εσπερινός, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδά κ. Ιωάννου.

Τόσο ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιερισσού κ. Θεόκλητος, όσο και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδά κ. Ιωάννης στις ομιλίες τους αναφέρθηκαν στον αγώνα, την αγωνία και το όνειρο του Μακαριστού Μητροπολίτου πρώην Ιερισσού κυρού Νικοδήμου, για την ανεύρεση του ιερού Λειψάνου της Αγίας Ακυλίνας, και στις προσπάθειες του αειμνήστου Εφημερίου Αναγνώστη Θεολόγου για την ανέγερση του περικαλλούς και μεγαλοπρεπούς Ναού της Αγίας.

Χθες το πρωί, στον ιερό Ναό της Αγίας Ακυλίνας τελέσθηκε Αρχιερατικό Συλλείτουργο.

Ο "ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ" ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Μετά από απαίτηση αρκετών αναγνωστών μας,
"Ο ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ"

από την Τρίτη 3 Σεπτεμβρίου 2013 κυκλοφορεί και στην πρωτεύουσα της Μαγνησίας, τον Βόλο. Οι Βοιωτίτες έχουν την δυνατότητα να τον προμηθεύονται από το Κέντρο Τύπου που ευρίσκεται στην συμβολή των οδών Καρτάλη και Ανθίμου Γαζή, στο κέντρο της πόλεως.

ΑΣΥΛΟ ΑΝΙΑΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Με λαμπρότητα εορτάσθηκε η Ιερά Μνήμη της Αγίας Ευφροσύνης

Με λαμπρότητα και κάθε Εκκλησιαστική τάξη, τελέστηκαν οι θρησκευτικές εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν της Αγίας Ευφροσύνης και του πατρός αυτής Παφνουτίου του Αιγυπτίου στο Ναύδριο του ΑΣΥΛΟΥ ΑΝΙΑΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ.

Την ΤΕΤΑΡΤΗ 25-9-2013 παραμονή της εορτής τελέστηκε Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας και Θείου Κηρύγματος υπό του Προϊσταμένου του Ιερού Ναού Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης, π. Παναγιώτου Ταρσινού, ενώ συμμετείχε και ο π. Περικλής Ρίπισσης.

Ο π. Παναγιώτης αναφέρθηκε εν πρώτοις στο βίο της Αγίας Ευφροσύνης. Επίσης, επισήμανε, ότι πρέπει να δίδουμε στους γονείς την οφειλόμενη αγάπη και σεβασμό, αλλά πρωτίστως πρέπει να αγαπούμε τον Χριστό και να είμεθα ενωμένοι με Αυτόν. Είναι μία από τις αρετές που διέθετε η τιμωρέμένη Αγία.

Λόγους αγαθούς απηγόρωνε στον ιδρυτή του Ιδρύματος, αείμνηστο Αρχιμανδρίτη π. Ιάκωβο Λιαρομάτη και

σε όλους όσοι εργάζονται σε αυτό προσφέροντας αγάπη στους δοκιμαζόμενους αδελφούς μας.

Μεγάλη συγκίνηση προκάλεσε η λιτάνευση της Εικόνας στα δωμάτια των τροφίμων του Ιδρύματος αλλά και στους χώρους εκτός του αυτού υπό τους ήχους της μουσικής της Μπάντας του Δήμου που διάνθησε με την παρουσία της εορταστικές εκδηλώσεις.

Την ΤΕΤΑΡΤΗ 25-9-2013 ανήμερα της εορτής τελέστηκε Πανηγυρική Θεία Λειτουργία ειρουργούντος του Αρχιμανδρίτου Ιεροκήρυκος της Ι. Μ. Πατρών π. Βασιλείου Μπλάνα, του π. Ιωάννου Σταυρόπουλου και π. Ιωάννου Σταυρόπουλου

Γεωργίου Μπιτσάκου.

Πλήθος πιστών, μέλη του Σωματείου, συγγενείς των περιθαλπομένων, συμπαραστατούντων του έργου του Ιδρύματος και εργαζομένων σε αυτό κατέκλυσαν τους χώρους του Ιδρύματος εντός και εκτός αυτού. Μετά το πέρας των τελετών προσφέρθησαν, αναψυκτικά, γλυκίσματα, παγωτό και βεβαίως Άρτος.

* Την εκδήλωση εκτός των άλλων τίμησαν ο Δήμαρχος Πατρέων κ. Ιωάννης Δημαράς με τον Αντιδήμαρχο κ. Χαράλαμπο Στανίτσα.

Τρία χρόνια από τη θεμελίωση του Ι.Ν. Αγ. Χαραλάμπους Τσουκαλεΐκων

Ο περικαλλής Ιερός Ναός του Αγίου Χαραλάμπους Τσουκαλεΐκων, υπέστη ως γνωστόν ανεπανόρθωτες ζημιές από τον σεισμό της 8ης Ιουνίου 2008. Η κατεδάφισή του ήταν αναπόφευκτη. Μετά λοιπόν την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, στις 26 Σεπτεμβρίου 2010, τελέσθηκε η Ακολουθία της θεμελιώσεως από τον Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο και με την παρουσία των Σεβασμιωτάτων Άρτης κ. Ιγνατίου, Γλυφάδας κ. Παύλου και Ζήνων κ. Ιεροθέου.

Σήμερα τρία χρόνια μετά, με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσόστομου, και τις φιλόπιμες προσπάθειες του ιερέως π. Δημητρίου Μπιλιανού, του λοιπού Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και των ενοριτών, τα ανεγέρεσων προχωρούν παρά τις όποιες οικονομικές δυσκολίες.

Ήδη στο ισόγειο του Ναού τελούνται πλέον οι ιερές Ακολουθίες, ενώ στον άνω Ναό ολοκληρώνονται οι εργασίες

του σκυροδέματος (μπετά).

Πρέπει να εξάρουμε και τη συμβολή του υπευθύνου του Τεχνικού Γραφείου της Ι.Μ. Πατρών κ. Δημ. Αλεξάκη που έχει αναλάβει το έργο.

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ "ΤΟ ΤΡΑΝΟ ΛΙΒΑΡΙ" ΑΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 17
ΦΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& KIN.: 6945/795.725

Για Αριστή
ενημέρωση
στον Κώδικα Οδικής
Κυκλοφορίας

**Το
κράνος
Σώζει
Ζωέ!**

**ΟΧΙ
άλλους
τοπίους;**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ:
Σε πολύτεκνους - φοιτητές - εβδομάντες αιμοδότες
και οικονομικά οδύναμους συνανθρώπους μας.

Kορίνθου 400, Πάτρα, Τηλ. 2610 336.333
697.7.53.53.53, 699.6.17.17.17

Για Αριστή και Επιτυχή 100% Εκπαίδευση στα οχήματα Όλων των κατηγοριών, Α-Β-Γ-Δ-Ε

Για Αριστή και Ασφαλή οδήγηση

Για απόκτηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.)

Για απόκτηση Άδειας Οδηγού Μοτοποδηλάτου και όλων των νέων κατηγοριών Μοτοσυκλέτας

Σχολή οδηγών των αδελφών Αλεξίας και Διονύση Μαυροειδή

Εκπαιδευτών οδηγών, Πανεπιστημιακού επιπλέου, με κορυφαίες γνώσεις και πολύχρονη πείρα που δεν συμβιβάζονται με τίποτα λιγότερα από το Άριστα στην Εκπαίδευση οδηγών

Αναλαμβάνουμε ανθεμιστές διπλωμάτων, επεκτάσεις κ.λπ.

Σπουδαστής στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευση της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες σε ιδιωτικό επίπεδο.

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα azaniatsimara@gmail.com

“Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΖΗΤΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ”

Κοντά στην πύλη του τείχους της Ιερουσαλήμ, στην κολυμβήθρα της Βηθεδσά, ο επί τριάντα οκτώ έτη παραλυτικός, με βαθιά απογοήτευση και απελπισία, εξομολογείται χαρακτηριστικά στον Ιησού Χριστό: "Κύριε άνθρωπον ουκ έχω, ίνα άταν ταραχθή το ύδωρ, βάλη με εις την κολυμβήθραν..." (Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιον. 5,7-8). Το συγκλονιστικό γεγονός στον άνθρωπο αυτόν, δεν είναι ότι παραπονείται για την χρόνια ασθενειά του, αλλά παραπονείται γιατί οι συνάνθρωποί του τον άφησαν αβοήθητο. Ο πόνος του δεν προέρχεται από την αρρώστια, αλλά από τη μοναξιά που τον καταδίκασαν οι άλλοι άνθρωποι.

Ο παράλυτος του Ευαγγελίου αναφωνεί βλέποντας τον Κύριο του, με μια κραυγή αγωνίας που είναι διαχρονική. Πολλές φορές στην ανθρώπινη ιστορία ο άνθρωπος εγκατέλειψε τον συνάνθρωπό του. Ο γνωστός φιλόσοφος Διογένης κυκλοφορούσε μέσα στο πλήθος των ανθρώπων, με το φανάρι του αναμμένο μέσα στο φως του μεσημεριού, φωνάζοντας: "Άνθρωπον ζητώ!". Αν και το φως της ημέρας είναι άπλετο, για τον Διογένη υπάρχει σκοτάδι και με έναν λύχνο προσπαθεί να βρει έναν άνθρωπο, έστω έναν!

Στην δύσκολη εποχή μας, 2000 χρόνια μετά την κραυγή του παραλύτου, πόσες ανάλογες κραυγές ακούγονται στον κόσμο; Πόσες κραυγές ακούστηκαν όλα αυτά τα χρόνια; Και τελικά πόσες κραυγές εισακούστηκαν; Σε πόσες κραυγές υπήρχε τουλάχιστον ένας ακροατής; Στις ημέρες μας, αυτή η φωνή του ανθρώπου είναι πιο δραματική από ποτέ. Πολλές φορές, ο άνθρωπος νιώθει περισσότερο μόνος στον κόσμο, παρά στη δική του, οικεία μοναξιά. Ζούμε τόσο κοντά στον άλλον μα και τόσο μακριά!

Η χώρα μας βιώνει μια πρωτόγνωρη οικονομική κρίση. Όμως, όλοι συμφωνούμε πλέον, ότι προ-άγγελος αυτής της κατάστασης ήταν η ανθρωπιστική και πνευματική κρίση που υπήρχε. Δυστυχώς, τα προηγούμενα χρόνια, το σώμα ζιόύσε μια ψευδεπίγραφη "αναγέννηση", αλλά η ψυχή και το πνεύμα βίωναν έναν σκοτεινό "μεσαίωνα". Ο άνθρωπος της κατανάλωσης επένδυσε αποκλειστικά στην ύλη και οι ζημίες που είχε, τελικά, ήταν πολλές. Και όταν ο άνθρωπος βίωσε κάθε μορφής χρεωκοπία, έμεινε πάλι μόνος, τόσο μόνος!

Καθημερινές είναι, πλέον, οι αναφορές για ανθρώπους που φθάνουν στην έσχατη πράξη απελπισίας, δίνοντας τέλος στη ζωή τους και στερώντας από τον εαυτό τους, το πιο ιερό δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προβάλλουν το γεγονός αυτό, κυρίως, αριθμητικά και εστιάζοντας μόνο στα οικονομικά αίτια. Όμως, οι άνθρωποι αυτοί όντας απελπισμένοι και μόνοι είχαν ανάγκη να μοιραστούν το πρόβλημά τους, να ακουστούν, να εισακουστούν. Κάθε απελπισμένος άνθρωπος, είναι ο παραλυτικός του Ευαγγελίου που ψάχνει για έναν άνθρωπο.

Ανέκαθεν και ιδιαιτέρως στις ημέρες μας η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν αντικατέστησε απλά το Κράτος Πρόνοιας, είναι το Κράτος Πρόνοιας! Η προσφορά και οι δράσεις είναι αναρίθμητες σε όλη τη χώρα, σε κάθε πόλη, σε κάθε χωριό, σε κάθε ενορία. Και ο ρόλος του κάθε πιστού, του κάθε χριστιανού, του κάθε ανθρώπου είναι να απαντήσει στην κραυγ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΚΟΜΙΔΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΡΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ

Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου 2013

Ώρα 07:00 μ.μ.: Μέγας Λαζαρινός Θεία Λειτουργία στὸν Νέο Ι.Ν. τοῦ Ἅγ. Ἀνδρέου.

Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου 2013

Ώρα 07:00 - 10:30 π.μ.: Όρθρος-Λαζαρινός Θεία Λειτουργία-Χειροτονία πρεσβυτέρου.

Ώρα 05:45 μ.μ.: Βκκίνης Ιερᾶς Λιτανείας Ἅγιας Κάρας πρὸς
Ίχθυόσκαλα-Ἄγιασμὸς-Θπιβίβαση σὲ πλοῖα-Λιτανεία διὰ θαλάσσης.

Ώρα 07:00 μ.μ.: Δοξολογία στὴν πλατεία Τριῶν Συμμάχων- Μεγάλη Λιτανεία
πρὸς τὸν Ιερὸν Ναὸ τοῦ Ἅγιου Ἀνδρέου.

